

formáció irodalmáról is. Azt az önmagáértvaló és öncélú irodalmat, melyet ma olyan hevesen védenek egészen ellentétes irányzatok, a későbbi korszakban sem látjuk, mert sem Balassa, sem Zrinyi, sem Gyöngyösi, sem a nemzeti írók művei nem öncélúak.

Az irodalom öncélúvá csak a kapitalizmus kifejlődésével egyidejűleg korcsosodik el. Napjainkban látunk egy hasonló jelenséget, — kisebbségi helyzetünkben pedig még jobban látjuk — hogy az a magyar gazdaság és töke, melynek megteremtője magyar földön, a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István volt, mint vált el a nemzet testétől, mint lett öncélúvá, mint nőtt a nemzet feje fölé, annyira, hogy a magyar nemzet minden ereje megfeszítésével is alig fogja tudni megfékezni a nemzet alkotó tényezőjévé visszazsorozni.

Ettől a leszakadástól félttem a magyar irodalmat is, mely ma még alapjaiban nemzeti, de eszméileg már úgy előkészítették a talajt az „öncélúságra”, hogy kiváló íróink sem látnak tisztán.

Nem lehet magyar irodalom az, amely nem a nemzetet, a népet szolgálja s mely nem a nemzet erőt építi.

Nem volt öncélú költő sem Petőfi, sem Arany, sem Jókai. Petőfi „Szabadság, szerelem” című versében szerelemmel s az életnél előbbre helyezi a szabadságot, tehát tagadja a költészet öncélú voltát.

Külön helyet foglal el Ady Endre költészete, mely egyes részeiben öncélúnak látszik. Ez az üzletes irodalmi körök befolyása. De nemzeti tárgyú költészetével egy tragikus korban a nemzet felrészését szolgálhatta volna s nem rajta, hanem a nemzet elgyengült lábasán mulott, hogy Ady ezt a hivatását nem tölthette be. Ady költészetét intő példaként emelem ki ebben a vitában, ez az én döntő bizonyítékomban, amitől tartok.

Ma az ilyen öncélú irodalom kezd kiterebélyesedni. Ez addig, ameddig reklám és márka, magát magyarnak vallja, magyar exportcikk, akár a barack és pulyka. De lényegében és szellemében ez az irodalom minden szeriás termelése dacára csak magyar nyelven írt, de nem volt valóban magyar irodalom.

Nem kárhözhatom teljesen és nem hunyok szemem afölött, ami ebben az exportra írt irodalomban s különösen a színpadi művekben becses és érték. Megállapításom nem köpeny s nem vagyok ellene annak, hogy magyar írók kivételre is termeljenek. De követelem azt, hogy aki mint magyar akar külföldön megjelenni, legyen műve legbenszében is magyar.

Mikor a határokon kívül élő magyar a saját irodalmára szomjazik, megnyitja például a rádiót s áhítattal várja a magyar szót. Alig hall jó verset, vagy elbeszélést, ellenben gyakran hall u. n. pesti nótákat, pl. hallja azt, hogy „Szombat este mulatunk a Mózsai kocsmájában”. Ezt, valamint a vasárnap esti ordináre

pesti vigjátékokat, az üvöltöző nézőteret, az ocsmány viceket, a primadonna sikamlós nótáit, a még a rádióból is kihallatszó fogadott tapsot. — tudják meg hogy szívből megvetil.

Az ilyen irodalom és művészet s ez a szellem megrontja előbb egy nép izlését, azután erkölcsét, hogy végül elszívja életerejét.

Az egyszerű polgár úgy véli, hogy itt

megálljt kell kiáltania s boldog lenne, ha a művészetüket jóhiszeműen védő írók és poéták is belátnák igazát és segítenének az irodalom kertjének alapos kigyomlálásában, melyben a nemzeti élet parlag-korszakában sok gyom gyült már össze. Véleményemet a maga egészében fenntartom és nyilvános vitára bocsájtom. *Kabar.*

A Vatikánban elítélik a riasztó hírek terjesztőit

Vatikánvárosból jelentik: A Szentatyá az utóbbi napokban jóformán semmi fájdalmat sem érzett és közérzete is kitünő. Pacelli bíboros államtitkárán kívül megnit több más egyháznagyot is fogadott.

Különösen jelentős Castellani püspök, etiópiai apostoli vizitátor legutóbbi kihallgatása, Castellani kimerítő jelentést tett a Szentatyának az Egyház helyzetéről az új Abesszíniában, különös tekintettel a szociális kérdésekre. Együttal átadta a pápának Graziani etiópiai alkirály hódolatteljes jókívánatait, amit a Szentatyá örömmel és köszönettel vett tudomásul.

Vatikánvárosban egyáltalában nem nyugtalankodnak a pápa állapota miatt és elítélik azt a könnyelműséget, amellyel egyes amerikai lapírók dolgoznak, akik azt jelentették, hogy a Szent Péter-terren hatalmas tömeg gyült egybe, mert a pápa halála minden pillanatban bekövetkezhet. Ebből egy szó sem igaz.

Legjobban értesült körökben kijelentették, hogy semmitéle hirtelen fordulattól tartani nem kell. Természetes, hogy ha a pápa nagyobb fájdalokat érez, ez általános közérzetét is erősen befolyásolja. Az ilyen fájdalok, a nyomokban járó állatlanság miatt természetesen a szívűködésre is kihatnak és ezzel magyarázható, hogy a Szentatyá állapotában ingadozások mutatkoznak. Minthogy azonban mértékadó szentszéki körökben hisznek abban, hogy a beteg szervezetének erőtartalmak még nem merültek ki, telje-

sen felesleges, hogy minden ilyen kisebb átmeneti rosszabbodásnál riasztó hírek kerüljenek forgalomba.

XI. Pius állapotában egyébként hétfőn is könnyebb javulás következett be. Az „Osservatore Romano” hangoztatja, hogy a javulásban mindenesetre nagy része van a hívek buzgó imádkozásának is. Felemlíti a lap, hogy igen szép példáját nyújtották az önfeláldozásnak és a hitnek a bergamói egyházmegye idősebb papjai, akik az elmúlt vasárnap életük hátralevő részét ajánlották fel Istennek a Szentatyá gyógyulásáért.

Új gazdaságforgalmi egyezmény Ausztria és Németország között

Bécsből jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy Schmidt, osztrák külügyi államtitkár és Papen, bécsi német nagykövet aláírták az Ausztria és Németország közötti, 1937 évre szóló gazdasági forgalmat szabályozó megállapodást. A megállapodás a kölcsönös gazdasági forgalom általános fokozódását jelenti.

Lawrence Tibett a világhírű tenorista véletlenül megölte partnerét

Newyorkból jelentik: A Metropolitan Operában szörnyű szerencsétlenség történt. Lawrence Tibett, a világhírű és filmekben is jólismert tenorista próba közben egy törrel mellbeszurta partnerét Sterzini baritonistát. A baritonista azonnal elhagyta a színpadot és a legközelebbi kórházba sietett, de itt öt óráig szörnyű szenvedés után meghalt. A különös színházi dráma egész Amerikában óriási feltűnést keltett.

Kühár Flóris:

**Bacslangok, sicak,
kupolák** ára 40 lel és portó.

Tanulmányok és utijegyzetek.

Kapható könyvostálvunkban.

Ladysmith bevétele

Írta: Péchy-Horváth Rezső

Az angol-búr háború idejét éltük akkor.

...Az olcsó, kétkrajcáros képesújság egy trafik-kirakathoz függött, ahová a lapokat naponta ki szokták aggatni. Az első lapon az egész oldalt betöltő rajz díszlett: Ladysmith bevétele.

A tehetségtelen és ostoba rajzoló, aki valóságos háborút sohasem látott, szegényes és hitvány fantáziával tálalta a közönség elé a legendás hősiességű búr harcosok nagyszerű fegyvertényét: Ladysmith délafrikai angol város bevétele. A képen életelen, hámozgású alakok rohmoztak és harcoltak. A rajzolónak fontosabb volt az egyenruhák, az angol gyarmati sisakok, a derékszíjak, a hosszú búrszakállak, a széles tölténytartó bőrvövek és a sátorszerű búrkalapok precíz és hű megrögzítése, mint az emberek haláltmgvető bátorságának lelki érzékelése. A csodálatos harcot: az ekeszarvához és a vasvilához szokott búr szabadsághősök és a nagyszerű angol sorkatonaság halálküzdelmét s a búr parasztk győzelmét azonban mi sem mutatta, sőt még csak nem is sejtette a képen.

En elkeseredett búr-párti voltam. Hat hét esztendő elmém még nem igen értette a „szabadság”, a „felkelés”, a „forradalom” és hasonló fogalmakat. De beteges mohósággal, sebesebben lüktető szívvel hajoltam minden képre vagy rajzra, amely a búr háborúról készült. És a ké-

peken pillantásra sem méltattam az angol zsoldost, John Bull elnyomó embergépét, ugyanakkor, amikor a félig civilizált búrok tagbaszakadt, nehézkes, paraszti alakját mohó szemekkel bámultam. A mellükön keresztbetett töltényöv, a szíjnélküli puská, a csodálatos prófétaszakáll és mindenekfelett a talyigakerek terjedelmű íromba kalapjuk mélységes rokonszenvet és kritikátlan szeretetet támasztott bennem. Ha történetesen felnőtt fiatalember vagyok abban az időben, bizonyosan Dél-Afrika izzó harcterei felé vettem volna az utamat magam is...

Ladysmith bevétele tehát ott díszlet a trafik kirakathoz. Ráméredtem a krajcáros újság brutálisan ostoba rajzára és mélységes bamu-lattal szemléltem a srappelfelhők alatt előzúduló búr harcosokat.

A képen sok volt a nagyszakállú, nagykalapú búr harcos. Sokkal több ahhoz, hogy az újságkép bírásáért izgalmas harc ne indult volna meg hétvéges szívemben. Áhítatosan, sovárogyva, szinte magában a vágyban felolvadva álltam a kirakat előtt és szemem semmi egyebet nem látott többé a szép eleven világból, mint a rossz rajzoló rossz képét. Órákig álltam a kirakat tövében, a heves vágy ösztökölésével valóságos fizikai fájdalmat éreztem és a felelemtől össze-összefacsarodó szívvel, hogy hátha valaki megveszi előltem az újságot.

Mert én is meg akartam vásárolni. Pedig nagyon szegények voltunk... Nekem az a két krajcár, ami az újságlap felső jobb sarkába kövér betűkkel volt nyomtatva, akkora

vagyont jelentett, hogy ha hirtelen a tulajdonomban jutott volna, nem tudtam volna valamit kezdeni. Mäskor. Mert akkor bizony tudtam.

Csak néztem, sajtó lélekkel, fájó szívvel néztem a képet. A lengő búrszakállak barátságos lobogással intettek felém és néha úgy tetszett, mintha a harcoló parasztk nem is a halálba rohantak volna, hanem felém, hogy magukhoz öleljenek, magukhoz szorítsanak mérhetetlen búrrajongásom jutalmazásaképpen... Szinte belekápáztam a merev bámszokodásba, magam pedig kezdtem kifáradni a belső tusakodásban. A kegyetlen csata képe kezdett már szürke, kúsa egyveleggé összezavarodni előttem.

Egyszerre nagyot dobbant a szívem; meg fogom szerezni a krajcáros újságot. Hogy az enyém lehessen a búr csatakép: Ladysmith bevétele.

Rohantam haza.

Jó messze laktunk, a város másik szélén. S amíg hazaértem, lelkesedő töprengésem ködlő bizonytalanságából egyszerre csak örömmijongásos beteljesedés vidított tel. Eszembe jutott, hogy odahaza, a tolltartómban, amely a muzeális helyiséget jelentette, már huzamosabb idő óta penészedett egy hajdan fényes rózskrajcár... Valami nagylelkű ismerős bőkezű ajándéka... Hétéves vilagom számára komoly és feltünerdemes vagyon...

Otthon keserves kunyorálás után sikerült megszerezni a másik krajcárt is.

És most már türelmetlenebbül és szilaj siet-

Befejezték a moszkvai politikai bűnpörben a vádlottak kihallgatását

Zárt tárgyaláson a szovjetállam elleni háború és a szovjet felosztása iránti külföldi mozgalmakról vallattak

Moszkvából jelentik: A Radek és társai elleni bűnpör szerda éjszakai tárgyalásán Kniesev vádlott ismételt kihallgatása során azt vallotta, hogy a déli vasut személyzetét bevonta a trotszkista-szervezetbe. A szervezet célja vasuti szerencsétlenségek előidézése és géprombolás volt.

Az 1934-ik évben több, mint 500, 1935-ben pedig 2000 géprombolást és vasuti balesetet idéztek elő.

Egyik ilyen balesetnél 29 vörös katona halt meg.

Rafaisak vádlott azt vallotta, hogy német születésű és Pjatakov 1934-ben, mint a kémiai művek központi vezetőségének fejt, őt is bevonta a trotszkista-szervezetbe. A szervezet célkitűzéseinek megfelelően a vezetése alatt álló ipari műveknél géprombolásokat végeztek és robbanásokat idéztek elő. „Bevallotta” azt is, hogy összeköttetésben állott egy német kémszervezettel. A kémkedésben Pusin és Grase vádlottakkal dolgozott együtt.

Grase úgy vallott, hogy foglalkozása kém. 1932-ig Csehszlovákia, majd Németország járára kémkedett.

A vádlottnak Csehország érdekében folytatott kémkedései a szovjetbizóságot nem érdekelték.

Pusin azt mondta vallomása során, hogy szünetlenül, meggyőződésből kémkedett. Grase azonban megvédte magát azzal, hogy egy német alattvalótól pénzt is kapott a kémkedéséért. Ezzel a vádlottak kihallgatása be is fejeződött. Ezután a szakértő jelentést olvasták fel, mely szerint az üzemekben történt géprombolások és robbanások bűnös kezek munkájára vallanak.

A bűnpör nyilvános tárgyalását a vádlottak kihallgatása után berekesztették, de minyárt új zárt tárgyalást kezdtek. A zárt tárgyaláson Pjatakov, Szokolnyikov és Radek a külföldi hatalmak ügynökeivel való kapcsolataiktól beszéltek. Azt állították, hogy ezek a külföldi ügynökök közvetítették Trotszkij utasításait a szovjet ellen viselkedő háborúk meggyorsítása és Szovjet-Oroszország tervbevett területi felosztása ügyében.

Az írásbeli bizonyítékok alapján megállapították, repülve száguldottam vissza a trafikhoz.

Elő pillantásom aggodva tapadt a nagy kirakattablára: megvan-e még a képes ujság? S hogy viszontláttam Ladysmith Pesten elképzelt ostromát és bevételét, lázzá forrósodott érzéseim, szélesen nyitottam be a dohánnytözsébe.

Kimondhatatlanul boldog voltam. Óriási vágy teljesüléséhez érkeztem el. De — a sors ajándéka képpen — nem minden fáradozás nélkül, ami unottá és értéktelenné süllyeszti le az áhított holmit, hanem nehéz és küzdelmes munka árán, ami ezerszeresen fokozza az örömet. Hogyne: hiszen a mi fáradozásunk, a mi munkánk eredménye, másként még mindig a másé volna!...

Remegő kezekkel, esetlenül kotorásztam elő a két rézkrajcárt. Lihegve, izgatottan pergettem le a kisasszony elé a pultra.

És elfulladt hangon, reszketve kértem érte az ujságot.

A kisasszony bevette az ablaküvegről Ladysmith bevétele képét. Megnézte az ujságot. És szó nélkül elem tartotta.

A lapfej felett, a vastag „Ára 2 krajcár” sor alatt egészen vékony sor állott, amelyet eddig nem vettem észre: „Vidéken 3 krajcár.”...

Támolyogva, szégyenkezve indultam ki a trafikból. A réam zuduló érzésváltozások valószínűleg elszedítettek. A teljesedésig ért vágyat jéggel ömlésztő csalódás hirtelensége félszeggé, esetlenné, komikussá tette visszavonulásomat.

— Kisfiú — szolt utánam a kisasszony — ne hagyja itt a pénzt... A pultron felejtette.

pították, hogy kik voltak az említett külföldi megbízottak. A többi vádlott szintén a külföldi hatalommal való állítólagos titkos megállapodásról vallott.

Megáradt a Madridon keresztülhaladó Manzanares-folyó

Élénk haditevékenység Malaga vidékén

Madridból jelentik: A felhőszakadás és áradás következtében Madrid körül teljesen szünetelnek a hadműveletek és csak néhol dolgozik a tűzértség. A Manzanares folyó megáradt és vize elöntötte a lövészárkokat. E miatt a katonáknak több helyütt el kellett hagyniok állásaikat. A terep olyan mocsaras, hogy még a lovasság sem képes előnyomulni.

Madrid helyett Malaga körül élénkültek föl a harcok. A nemzeti csapatok a Földközi-tenger felől is állandó támadás alá vették Malagát és vidékét. Franco tábornok csapatai állandóan nagy nyomást gyakorolnak a Jaen és Malaga közötti vörös csapatokra. Franco tábornok célja nyilván az, hogy Jaen-t délről, Malagát pedig északról kiinduló támadással foglalja el.

PARASZTLÁZADÁS A VÖRÖS SPANYOLORSZAG KÉT TARTOMÁNYÁBAN.

Párizsból jelentik: Az Echo de Paris haditudósítója szerint Valenciában és Alicante tartományban parasztlázadás tört ki. A lakosság fegyverrel megtámadta a rekviráló vörös katonákat. Egyedül Valencia környékén 200 ember vesztette életét és 350 súlyosan megsebesült az összeütközés során. Alicante és Murcia környékén a lakosság elűzte a rekviráló vörös katonákat és helyi kormányzó juntát alakított.

A BENEMAVATKOZÁSI BIZOTTSÁG NYOLC ELLENŐRZÉSI KERÜLETRÉ OSZTOTTA SPANYOLORSZAGOT

Londonból jelentik: A spanyol benem-

Tétovázva, fájdalomtól kábultan torpantam meg az ajtóközszőben. De a szavak nem tudtak beletalálni az öntudatomba. Nem értek el az értelmemig.

A kisasszony — úgy látszik — megsejtett valamit a réam zuhant szörnyű, könyörtelen tragédiából. Kicsinyt elmosolyodott, aztán résztvevően és gyengéden jött utánam. Kezében a két rézkrajcárral, amely egyszerre — hogy nem válhatott a vágyam kielégítésének eszközévé — értéktelen, halott holmivá süllyedt a tudatomban.

Megfogta a kezemet. Beletette a két rézkrajcárt.

— És ez is a magáé! — mondotta jólelkűen, mosolygva és kedves, anyás mozdulattal kezembe nyomta az ujságot.

— Odaadom magának! — ismételte és végigcírógatta izzóvá tüzesedett két pufók arccigcírógatta izzóvá tüzesedett két pufók arccimat. (Nagyon finom simítású, jószagu keze volt).

De bennem felviharzott az ágaskodó férfiúi önért. Nőtől — ajándékot?

— Köszönöm — mondottam könyvekkel küzdve — de így nem fogadhatom el.

És bár ugyanabban a pillanatban jajtulva zokogott fel bennem a heves fájdalom Ladysmith bevételének elvesztése miatt, külsőm szakasztott olyan volt, mint amikor igazi férfi távozik onnan, ahol megaláztatás érte önértét. Sirásai küzdve, de magásra szegett fejével, kihúzott derékkal, összeszorított szájjal

A gyomorbaajosok és a „Gastro D” kezelés eredményei

Rettenetes gyomor- és vese fájdalmakat szenvedtem el — így kezdi hálalevelét egyike az ezerszáma szenvedő nőknek, aki Gastro D-vel kezelte magát.

Azután így folytatja: „Évekig szenvedtem álmatlanságban, idegességben, fejfájásban és most hála a világhírű Gastro D-nek, teljesen egészségesnek, jókedvűnek és munkaképességem teljes birtokában érzem magam. Nem találok megfelelő köszönő szavakat, hogy azokat Császár gyógyszerész urhoz intézzem. Doamna Mița Popescu, Craiova, Str. Sft. Gheorghe No. 142.

Gastro D. kapható minden gyógyszerárban és drogériában, vagy postán megrendelhető Császár E. gyógyszerárban, București, Calea Victoriei 124.

avatkozási bizottság technikai albizottság-csütörtöki ülésén dönt a Spanyolország szárazföldi és tengeri határának nemzetközi ellenőrzésére irányuló tervről. A tervezet nyolc szakaszra osztja a spanyol határt. Minden szakasz ellenőrzését egy-egy nagyhatalomra bízzák.

Szívelyes táviratváltás Boris bolgár király és Pál jugoszláv régensherceg között

Mindkét uralkodó hangoztatja a két nép közti testvériséget

Belgrádból jelentik: A Jugoszlávia és Bulgária között létrejött baráti szerződés aláírása és megerősítése alkalmából Boris bolgár király és Pál jugoszláv régensherceg táviratot váltott.

Pál herceg Boris királyhoz intézett táviratában a két ország közötti örökös barátsági szerződés aláírása és megerősítése alkalmából a legészintébb szerencsekívánatait és jókívánatait fejezi ki mind a király, mind a bolgár testvér-nép iránt, amelyet a most kötött szerződés közös erőfeszítésben egyesít Jugoszláviával. Ez a szerződés megpecsételi a multat és előkészíti a békés, testvéri együttműködésen felépülő jövőt.

Boris bolgár király válaszában meleg köszönetet mond a jöleső üdvözlésért. Hangoztatja, hogy teljes szívből osztja ezeknek a nagyjelentőségű napoknak az örömeit, azzal a biztos meggyőződéssel, hogy a két testvér-nép történelmi napjai voltak ezek a barátság megpecsételésével hozzájárulnak nemcsak a két ország virágzásához és boldogulásához, hanem az egyetemes béke művéhez is.

Erre a könyvre várt Ön!

A meghüleses betegségek megelőzése

A CSECSEMŐKORTÓL AZ AGGKORIG.

Írta: dr. Müller Vilmos, kir. tanácsos, főorvos. Ezen időszertől és rendkívül fontos könyv tartalomjegyzékéből:

Van-e meghüles?

Hogyan védekezzünk a meghüles ellen?

Hogyan védjük meg csecsemőinket és kis-

mekeinket a meghüles ellen?

Hogyan védjük meg magunkat felnőtt-

korban a meghüles ellen?

Mi is történik testünkben, ha meghülesünk?

És ha mégis meghülesünk, mit csináljunk?

A meghüleses betegségek elleni óvintézkedések az aggkorban.

A „meghüleses betegségek” különösen lerontják a szervezet ellenálló képességét! Mindenkinek saját érdekében a legsürgősebben olvassa el a rendkívül fontos ságu művet!

Ara 45 lel és portó.

Kapható HADONYI KÖNYVTÁRBAN.

Magyar leány és magyar férfi házassága Iránban

Románia követe villásreggelire hívta meg a fiatal párt

Timișoara. Saját tud. A messzi Keleten, Iránban is vannak magyarok...

Rasah Pahlevi sah, Irán jelenlegi császára mindenképpen azon igyekszik, hogy országa gazdasági függetlenségét megalapozza s így most épül ott az első vasút, amely ezeröttszáz kilométernyi hosszúságú vonalával, a Káspi-tengert a Perzsa-öböllel fogja összekötni. Ez a vasút lesz az iráni perzsa kereskedelem főútja. Eddig a karavánok mellett csak gépkocsik bonyolították le a forgalmat. Ezek azonban igen drágák — mert külföldről importálják a gépeket — és az angol kézben lévő ásványolaj-telepeken termelt benzín és egyéb termékek utáni haszon szintén külföldre vándorolt. A nagy iráni vasutvonal megvalósításához több száz mérnök és ezer munkás szükséges. Miután elegendő számú mérnök és szakmunkás belföldön nem akad, mindenünnen odaözönlöttek a szakmunkások. Angolok, franciák, németek, olaszok, magyarok, románok, svédok és dánok találtak alkalmazást. Es így került ki Iránba öt évvel ezelőtt Becsky László timișoara-i mérnök is, aki a vasutépítésnél vezető állásba jutott.

A mérnök magával vitte öcsét Becsky Jenő gyógyszerészt is, aki előbb a szakmájában talált foglalkozást, majd jövedelmezőbb állást keresett Munkafelügyelő lett abban a vasutépítési osztályban, amelynek a bátyja a vezető-mérnöke. Mindketten Becsky Dezsőnek, a vendég-

lősök ipartársulata főtitkárnak fia. Becsky Jenő gyógyszerész, illetve vasutépítési munkafelügyelő most kötött házasságot Teheránban, Irán fővárosában. Timișoara-i leányt vett feleségül. Becsky Jenő a nyáron hazajött látogatába. Itt találkozott Bayer Juci tisztviselővel, akit már régebről ismert és aki legutóbb a vendég-lősök ipartársulatánál volt alkalmazásban, — a Becsky Jenő édesatyja vezetése alatt levő irodában. A fiatalok eljegyezték egymást, Becsky Jenő hivatása visszavonította Iránba, Bayer Juci pedig egyelőre Berlinbe utazott, ahol bátyja, Bayer Rezső tehetséges hegédművész él. Iránban ugyanis a sah parancsára a nőknek le kellett tenniük a fekete fátylat, amit mindaddig viseltek és Bayer Juci Berlinben a női fodrászattól és kozmetikától végzett tanfolyamot, abban a feltevésben, hogy a fátyol eltüntével most Iránban is hasznát lehet venni ezeknek a szépségügyi ismereteknek Bayer Juci aztán elutazott Iránba, ahol a román követségen megtörtént a polgári esküvő. Constantinescu követ, meghatalmazott miniszter eskette össze a feleket és beszédet is intézett hozzájuk, hangsúlyozva, hogy ez az első alkalom, amikor román állampolgárok esküvőjét végzi Teheránban.

A követ meg is hívta villásreggelire a fiatal párt és a tanukat és sokáig elbeszélgetett velük.

A fiatalokat egyébként egy, Teheránban működő misszionárius pap eskette meg.

Divatnosta

Szárnya nő az idén a női kalapnak

Pontos divattudósítás a virágkalapról és az új divatról, ahová bevonult a történelem

„Kalap az a ruhadarab, amely védi a fejet az időjárás változó hatása ellen. Története ösüdkre nyúlik vissza. Az ógörögök kalappal ábrázolták Hermest, így jelenítették meg Antigone királyleányt s kalapot találunk a legregibb sumír emlékeken is...”

Ezt mondja a lexikon. A szumirok óta meglehetősen sok változaton ment át ez a bizonyos ruhadarab, amely — legalább is a női fronton — régen nem eredeti rendeltetését szolgálja, hanem a divat parancsaihoz igazodik. Es ha a divat történetesen azt rendel, hogy télen habkőnyű szalmakalapot hordjanak a nők, nemigen törődnek „az időjárás változó hatásaival”, hanem felteszik fejükre a szalmát, épp úgy, mint nyáron a bársonyt vagy a filcet.

NŐNEK A KALAPKARIMÁK

Ilyenkor, az év elején, dönt a Párizsban trónoló Divat a nők szeszereinek és millióinak „fejvédő” ruhadarabja fölött. Ilyenkor szabja meg annak alakját, színét, minőségét, még aberrációt is, ilyenkor lesik, várják a divattal mindenkeppen lépést tartani akaró dármák a legfrissebb híreket. A kalaposnő, a „modisztin” ilyenkor szenvedj az esztendőnként ismétlődő fájdalmakat, hogy néhány héten belül megszülethessék az első nagy kreáció, az a bizonyos modell, ami után igazodhat azután a tömeg. A divat bábái Párizsban ilyenkor tartják nagy kongresszusukat, érthető tehát a mi kíváncsiságunk is, amellyel a nőikalapok egyik legfőbb diktátorához látogatunk el és kértünk alapos és szakavatott információt. Az informátor ezt mesélte:

— Most még a kiskalapok korát éljük, a kiskarimájú kreációk vannak divatban. De ahogy majd a napok hosszabbodnak, úgy nőnek a kalapkarimák is. A párizsi divatkreátorok, hogy költőiesen fejezzem ki magam, már elhintették a nagykalapok magvait. És ahogy Párizs vet, úgy arat a világ. Jönnek feltaroztathatatlanul a nagykalapok, jönnek lapos tetővel, jönnek virággal, a leggyönyörűbb pasztelszínekben — 1937 tavaszára. Jön a mustársárga, a kék, a zöld, de nem marad el a soha nem pótolható fekete-fehér. Ezer változatban tűndölkölnek majd a tavaszi napsütésben...

— Jön a virág! Ami a természet és a természetet utánzó ember csak kitalálhat

virágalkakban és színben, az mind ott díszlik majd a kalapokon. Lesznek egész virágkalapok. Tavaly nyomokban már felbukkant, az idén egészen okkupálja majd a női fejet, egészen beborítja a kalapot tavaszi színeivel, a nagyot éppen úgy, mint a kicsit — válogatás nélkül.

— És szárnya nő majd a kalapnak! Száműzetésbe mennek az egyes tollak, jönnek a szép színes madárszárnyak. Lebeg, repül a kalap és minden disze, legyen a szalag, virág vagy toll, optimista lesz 1937-ben — felfelé tendál a magasba. Az új divat a kicsi nőnek, az alacsonyok kedvez, nem kell félnie a lapos kalaptól, a díszek megmagasítják a tetőket.

TÖRTÉNELEM A SZALONOKBAN

— Beszélhetünk valamit estélyi kalapdivatról is, ahová már a télen bevonult a történelem. Stuart Mária uralta korának századokkal később újra jelentkező divatjával a női kalapfrontot, most egy lépéssel előbbre rúkkol a történelem — jönnek az Erzsébet királyné-kalapok. Tavaszra már nagyon sok olyan kalapot látunk majd, amely Erzsébet királyné divatiára emlékeztet. A kis Girardi-kalap nagyon sok változatban lát majd napvilágot. Fényes szalma, panama, tompafényű apró- és nagyszövetű szalmák renaissancea következnek cloche és egyenes formákban — fátyollal.

— Persze a kalap, úgy ahogy eddig is mindig, alkalmazkodik a foahettséghez. Igaz viszont hogy ez a szezon is krea! majd magának egy uzorvezetett „mindenes” kalapot. Es itt lesz a jövője a kombinált kalapnak, a fehér-kék, a piros-fekete, a sárga-barna áll eldörtben.

— Nem volna teljes a beszámoló, ha a díszekről nem beszélnénk. A kalapdíszek listáján az idén a zsinór kap nagy szerepet, akár csikban akár figurális motívumokban helyezkedik el a kalap karimáján és tetőjén. De feltámad majd a rojt is és továbbra tartja hegemoniáját a fátyol, a fátyol, amely orrig, állig, sőt — dekoltázsig terjed. Sima, tunfos, csikos és arabeszk mintákban és uralkodik az angol kalapokon is...

Ennyit, azt hiszük, elég is arról a bizonyos ruhadarabról, amely az idén sem az időjárás változó hatása ellen védi majd a női fejet.

Zell am Seeben találkozik Vilma királynő a trónörökös párral

Innsbruckból jelentik: Vilma holland királynő valószínűleg Zell am Seeben találkozik Julianna trónörökösével és férjével. A királynő, aki két hetet töltött Iglshben, szombaton Zell am Seebe utazik. Odavárják a holland trónörökös párt is.

Julianna trónörököső tavaly a garmisch-partenkircheni olimpiai játékok iránt olyan nagy érdeklődést tanúsított, hogy a Zell am Seeben vasárnap megtartandó akadémiai téli játékokra is elvárják.

Kudarcc fenyegeti az erős havazás miatt a montecarlói csillagturát

Budapestről jelentik: A montecarlói csillagturát kudarcral fenyegeti a közép-európai és balkáni nagy havazás. A Balkánon némely helyen méteres hóteraszok zárják el az országutakat, s hasonló a helyzet Közép-Európában is. Valóságos csodával lenne határos, ha a Bucurestiből és Athénből utnak indulók át tudnának vergődni a hóakadályokon. Az Athénből induló Martinek-Jandó magyar kettős gépkocsija Szaloniki előtt olyan hóiharba került, hogy kénytelen volt leállni. A Bucurestiből indult Weisengrund-Kovács kettős gépkocsija Sinaia előtt állt ki a sorból, gyújtás defekt miatt.

A Palermóból indult Nemes-Krausz és a Bözörményi kettős közül Nemesék Nápolynál adták fel a versenyt s így már csak a Bözörményi-pár fut.

Megsemmisítette a Táb'a a sinaiai játékkaszinó betiltását

Bucurestiből jelentik: A Tábla ma tárgyalta a sinaiai kaszinó tulajdonosainak ügyét, akik tudvalavólag a szerencsejátékok betiltásáról szóló törvény ellenére fenntartották a kaszinó játék-forgalmát, azzal a hivatkozással, hogy a törvény nem vonatkozik a sinaiai kaszinóra, amelyet különleges törvénnyel létesítettek. A kaszinót újabb kérésre ismét megnyitották, a belügyminiszter azonban rendeletet adott ki a kaszinó végleges bezárására. A kaszinó tulajdonosai ekkor közügyhatási bírósághoz fordultak. A Tábla, mint közügyhatási bíróság ma foglalkozott a keresettel és megsemmisítette a betiltó rendeletet.

Hat évi fegyházat kapott egy templomrabló

Tg. Săuceș. Saját tud. Már a háboru-előtti időkben híres rabló volt Treiscaune megyében Bajcsi Joska, akit 1913-ban a megye egész csendőrsége üldözött s mégis hosszú hónapok után tudtak csak kézrekeríteni. Bajcsi akkor még fiatal, legényember volt és elfogatása után olyan töredelmes bünbánatot mutatott, hogy feltétlen biztat javulásában s mezei munkára kiadták. A ravasz fickó azonban megszökött. Visszatért szülőfalujába, újból betöréseket, lopásokat követett el s a Turia feletti Bálványos környékén valóságos rejtőhelyben tartotta a pasztorokat és furdóvendégeket. A háboru után a román csendőrség is sokáig nyomozott utána, míg végre kézrekerült s Aiudon a fegyházban raboskodott. Fogsága alatt újból nagyon meghunyászkodott, s volt a fozház kápolnájának leghűségesebb látogatója s olyan sekrestyésféle szerepet töltött be. Valószínűleg ott tanulmányozta ki, hogy milyen értékek a templomi felszerelések, mert alig hogy büntetése lejárt, visszatért szülőfalujába és 1932-ben, egy korafaszi éjjel kifosztotta a templomot. Elvitte az aranykelyhet, több nagyrértékű kézimunkát és feltörte a perselyeket is, aztán eltűnt a falujából. A csendőrség azonnal üldözébe vette, országszerte köröztek, de hiába. Már-már feledésbe ment a gyalázatos bűn, mikor pár het előtt Bajcsi újból megjelent a falujában s bár került az embereket, mégis tudomására jutott a csendőrségnek a dolog és hamarosan letartóztatták. A Sftu Gheorghiei törvényszék előtt felet gyalázatos bűnéről az elvetemült ember, akit hat esztendei fegyházra ítélték.

Befejezték a Népszövetség tanácsülését

Megegyeztek Danzig városállam belügyi önállóságáról. — Az alexandrettei önkormányzat nyelvkérdésében teljesítették a török kívánalmat. — A madridi követségekre menekültek érdekében a valenciai kormány hajlandó a tárgyalásokra

Genfből jelentik: Wellington Coe elnök szerdán este nyitotta meg a Népszövetség Tanácsának záróülését. Az ülés tárgysorozatán két fontos kérdés, a danzigi és az alexandrettei kérdés szerepelt. A danzigi ügy előadója Eden, angol külügyminiszter volt. Ebben az ügyben Lengyelországot bízták meg a mult év nyarán a békés elintézésével. Maga az ügy lényegében abból állott, hogy Lester népszövetségi főbiztos a danzigi baloldali pártok érdekében panaszt emelt a Népszövetségnél a városállam nemzeti szocialista többsége és kormányzata ellen. Erre a városállam a maga teljes függetlenségét és a népszövetségi biztosi állás megszüntetését követelte.

Beck lengyel külügyminiszter az adott megbízás folytán olyan megegyezést létesített, hogy

Danzigban továbbra is megmarad ugyan a népszövetségi főbiztos, de tisztán csak a Népszövetség és a városállam közötti diplomáciai kapcsolatot fenntartására, s a városállam belügyeibe egyáltalán nem szólhat bele. Ennek hangsúlyozottabb feltüntetésére Lester eddigi főbiztos le is mondott.

Eden külügyminiszter kifejtette, hogy ez a megegyezés, mely az érvényben lévő jogi helyzethez indult ki, elhárítja az új főbiztos működése elől azokat az akadályokat, melyek az eddigi főbiztos tevékenységét megnehezítették. Felszólalt még Lester lemondott főbiztos is, megindokolva lemondását azzal, hogy a kiegyenlítést akarta így szolgálni. Utána Greyser, a danzigi szenátus elnöke jelentette ki, hogy a megegyezés valamennyi felet kielégítette s a volt főbiztos lemondása a megegyezést üdvösen elősegítette.

A tanácsülés azután határozatilag kimondta, hogy a megegyezést elfogadja.

Következett Sandler svéd külügyminiszter előadása az alexandrettei török népcsoport helyzetének rendezése ügyében. Az előadó előadásra ajánlotta azt az egyezményt, ami a francia és török tárgyaló felek között az önkormányzati megoldásra nézve már létrejött. Vagyis eszerint Alexandrette kikötőváros és kerülete s a vele kapcsolódó töröklakosságú antiochiai vidék széleskörű önkormányzatot kap, mely a belügy és közművelődésügy minden vonatkozására kiterjed. Az alexandrettei önkormányzat csupán külügy és pénzügy tekintetében marad együttműködésben Syriával.

Ami az önkormányzat területén a hivatalos nyelv kérdését illeti, ebben az előadó azt ajánlotta, hogy teljesítsék a török kívánalmat. Vagyis

eszerint hivatalos nyelv a török lesz, de a Népszövetség tanácsa később második hivatalos nyelv bevezetése iránt is intézkedhetik.

Az önkormányzat ellenőrzését a Népszövetség által kiküldendő francia főbiztos gyakorolja. Az önkormányzat területén a biztonságot Törökország és Franciaország együtt fogja megvédeni.

Az előadó ezután javasolta, hogy ezen az

Olasz-angol megegyezés jött létre az olaszok új keletafrikai elhelyezkedésével kapcsolatban

Rómából jelentik: Az olasz külügyminisztérium helyiségében január 27-én egyezményt írtak alá, melyben mind az olasz, mind az angol kormány, kölcsönösen biztosítja az olasz keletafrikai határon és az angol Szomáli föld határán lakó törzsek kölcsönös jogát arra, hogy a határon túl is legeltetési és vízszállítási szabadságuk legyen. A megegyezés tartalmazza annak a rendelkezésnek alapvonalait is, mely az olasz kereskedelmi forgalomnak az angol

alapon dolgozzák ki a kérdés megoldását, amire a Tanács hozzá is járult.

Wellington Coe elnök ismertette az egészségügyi bizottság jelentését, melyszerint Madrid lakosságának felét haladéktalanul el kell távolítani. Ismertette a madridi külképviseletnél menedékjogot élvező külföldiek ügyében a Chile és Spanyolország megbízottai között lefolyt tárgyalásokat.

Del Vayo, spanyol külügyminiszter hajlandónak nyilatkozott a menekültek eltávolítása tekintetében a külképviseletekkel tárgyalásokat folytatni. A spanyol kormány kezességét ad a kiűrités szabályszerű lebonyolítására.

Chile képviselője ezek után lemondott eredeti kívánságáról és hozzájárult, hogy a spanyol kormány a menedékjogot élvezők ügyében külön megállapodást létesítsen.

Az elnök ezután megelégedését fejezte ki a megegyezés felett és a Népszövetség Tanácsának 96-ik rendes ülészakát berekesztette.

Szomáli földön lévő Zeila és Berbara kikötőkön át való irányítását rendezte.

Mindkét egyezménynek rendkívül nagy jelentősége van. Az egyik azért nevezetes, mert éppen a legeltetés miatt indult el az ual-uali viszály, mely az egész abesszin háborút előidézte. A másik megegyezés azért nagy jelentőségű, mert így a Dzsibutihoz közelfekvő Zeila kikötőn át lehetővé válik Abesszinia egyetlen vasutvonalának, a dzsibuti-addis-abebai vasutvonálnak tehermentesítése.

Pokolgép Stalin ellen

A szovjetakadémia kizárta tagjai sorából az ellenforradalmár Bucharint. — A prágai baloldali írók tiltakoznak Moszkva rémpörei ellen

Moszkvából jelentik: A szovjethatóságok néhány nap előtt újabb Stalin-ellenes összeesküvést lepleztek le. Január 22-én, tehát közvetlenül a Radek-pör kezdete előtti napon, rajtakaptak két villanyszerelőt, akik javítási munka közben a Kremlben, a Stalin dolgozószobája melletti helyiségben, pokolgépet akartak fölszerelni. A tervet a Kreml-őrség egyik tisztviselője, Lev Szapiro húsította meg. A szovjet végrehajtó bizottsága ezért most rendkívüli ülés keretében Lev Szapirót a legnagyobb szovjet érdemrenddel, a vörös csillaggal tüntette ki.

A legújabb merénylet-kísérlet óta Stalin naponta változtatja dolgozószobáját

és csak közvetlen környezete tudja, melvik nap hol dolgozik. A Kreml alkalmazottai közül sokat letartóztattak.

A SZOVJET AKADÉMIA A TROCKISTÁK ELLEN

Moszkvából jelentik: A szovjet akadémia keddi ülésén hozott határozatával a legélesebben elítélte az akadémia egyik tagjának, Bucharinnak Stalin-ellenes üzelmeit. Az akadémia felszólítja a szovjet-hatóságokat, hogy folytassanak erélyes harcot Bucharin és a többi ellenforradalmár ellen. A határozat megállapítja, hogy

még nincs minden trotszkista és ellenforradalmár „hidegre téve”.

folytatni kell tehát a tisztogatási akciót, egészen addig, míg az ellenzék utolsó maradványát is fölmozsolják.

Az akadémia egyébként Bucharint kizárta tagjainak sorából.

A CSEH KOMMUNISTÁK KIÁLTVÁNYA SZTALIN ELLEN

Prágából jelentik: A csehszlovák trotszkista-mozgalom vezetői, akik ismert

baloldali írók, kiáltványt tettek közzé.

amelyben erélyesen tiltakoznak a moszkvai trotszkista-perek ellen.

A kiáltvány szerint már az első per az igazság megcsúfolásával és ártatlanok kivégzésével végződött. A mostani per pedig ezen a téren az eddigi pert is fölülmulja. Ezek a perek azt mutatják, milyen szörnyű eszközökhöz folyamodik a stalinizmus, hogy meghosszabbítsa ingadozó terroruralmát.

A genfi Népszövetség szakértője jelentést készített Magyarország gazdasági helyzetéről

Az 1931-ik év óta 2 milliárd pengővel csökkent a külföldi adósság

Budapestről jelentik: Tyler, a Népszövetség pénzügyi szakértője elkészítette jelentését Magyarország pénzügyi helyzetéről, az 1936. év negyedik negyedére. A jelentést összefoglaló bevezetés szerint a költségvetési helyzetben további javulás mutatkozik. Az állami üzemek helyzete határozottan javult. A költségvetéssel kapcsolatos javulás nem eredményezte még a függő adósságok csökkentését, mely tovább nő, habár kisebb mértékben, mint az előző években. A külföldi adósságok csökkentésének főtenyezői a valuta átértékelések voltak. De a tőketörlesztések is szerepet játszottak ezen a téren. Magyarország külföldi adósságainak arányértékét az 1931. évben 4,3 milliárd pengőre hecsülték. Ez az összeg jelenleg 2,4 milliárd pengőre rug. Magyarország kereskedelme a valutájukat leértékelt országokkal javult. Az 1936. évi termelés jelentékenyen növelte a kivitelt.

A termelés és fogyasztás folyamatosan nőtt. Az árak egyes vonatkozásokban magasak. A Nemzeti Bank helyzete erősödött.

P. Raoul Plus S. J.

KRISZTUS JÉZUSBAN

A modern, de mégis a szilárd teológiai alapon nyugvó misztikus irányzatunk reprezentáló munkája ez az aszkétikus remekmű.

Ara 115 lei és portó.

Könyvkiadó Könyvosztályunkban

Cselédszerző-körúton

— Tanulságos cipeget cselédteríté gazdák részére —

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Cselédünk nyakunkra nőtt. Huszon-öt éves volt már — régi házibútor nálunk — azt tette és úgy, ahogyan ő akarta, nem úgy, ahogy mi jónak láttuk volna. Új cseléd után kellett tehát néznünk. Annál is inkább, mert három napig hiába vártunk arra a cselédre, akit egy giurgiui barátunk biztosra ígért újév napjára. Cselédszerzőkörútra engemet küldött ki a családtagok.

Nyakunkbavesszük a községeket

Első utam Cârța felciuci községbe vezetett. Össze van vele építve Ineu, Tomesti és Sándominic község. Ezek a községek szolgáltatják a legjobb cselédanyagot. Felkerestem Sass Antal esperes úr távollétében Szász József kántortanító barátomat. Nyakunkbavettük a községeket. Az utcán embereket, asszonyokat, leányocskákat állítottunk meg: nem tudnak-e egy 17—20 éves jócsaládból való székely leányt, aki elakar szegődni? Egyre-másra kaptuk a címeiket. Talpaltuk a falvak zeg-zugos utcáit. Takaros, tiszta, rendes kis székely házakba nyitottunk be. Mindenütt nagy tisztességgel fogadtak. Megkezdődött a „tárgyalás”. Majdnem egyelőre mindenhol. Ilyenformán:

— *Hallottuk leányocskám, hogy el akarsz szegődni. Nekem éppen ilyen szolgálóra volna szükségem.*

— *Elszegődni elszegődöm,* — mondja pirulva a leány — *de nem most. Csak farsang utánra.*

— *Hadd mulassa ki magát a farságon,* — mondja az édesanyja is — *úgyis csak most jött haza „Brassóból”.*

— *Nekem most kellenél, azonnal, vittlek volna magammal.*

— *Hej, Rózsika, ejjsze férjhez készülsz?* — fenyegeti szeliden kántortanító barátom, mire még színesebb pirulás következik.

Minden nagyobb, szemrevalóbb leánynál ez a diskurzus.

Más ajtón nyitunk be. Tizenhat-tizenhét éves, már egy-két évet szolgált leánnyal állunk szóba. Magas, nyúlánk, tisztaszemű. Jó lenne nekem. Még lehetne szoktatni, formálni.

— *En bizony elszegődöm, ha jó helyet kapnék. Akár most is beállhatnék. De hová kellene?*

— *Csak ide Szeredába, ehez az úrhoz,* — mondja hátorítólóg barátom.

— *Oda nem megyek. Ha szolgálni megyek, akkor vagy ismét visszamegyek Braşovba vagy pedig Bucureşti-be,* — feleli nagy meglepetésünkre.

— *Ugyanbizony miért mennél idegenbe, mikor a megyében is kapnál helyet?* — kérdi a barátom, — *nem jobb neked is, ha szülőidhez közel vagy? En ezt az urat ismerem, ennél jobb helyet te sem idegenben, sem máshol nem kapsz.*

Halk sugdosódás következik anyja és leánya között. Már látom, hogy az édesanya rábirta leányát, hogy Szeredába is szegődjék el.

— *Tessék megnézni ezt a leányt, tekintetes úr,* — húzza a világosság felé leányát az öreg székely néni, miközben mintegy négy-öt

kisebb, nagyobb gyermek kapaszkodik szoknyájába. — *kemény leány ez, már szolgált is Braşovban, tud ez kérem mosni, vasalni, kenyeret sütni, megvan a formája is, egy rusnyára nem tud jószemmel sem nézni az ember, tiszta, rendes, az időre is marasztalták, de én mondtam: maradj itthon leányom egy kicsit. Nálunk is jól fog a gazdaságban, ha jó helyet nem kap.*

— *Aztán mit számítottál leányom?*

Ismét sugdosás.

— *Hatszáz lelt és egy pár szegődött cipőt! Búcsúkor szabadságot, vasár- és ünnepnapokon a szokásos kimenőt.*

Sohasem voltam még cselédszerző „leányező”-ben. Szinte rosszul éreztem magamat a sok beszéd hatása alatt. Lehetetlen volt arra nem gondolnom: itt formális vásár készül. Szülők az „eladók” és én vagyok a „vevő”.

„Eladók” dícsérik a „portéká”-t, „vevő” pedig mustrálja, találgatja megfelelőre-e?

Megkezdődik az alku

— *En annyit nem fizethetek. Nincs nálam gazdaság, majorság. Van egy második gimnázista fiam, de intézetben tanul. Csak vakációját tölti honn. Van egy nyolchónapos kis-leánykánk, magamon és feleségemen kívül — ismételjük már számtalanszor helyzetünket, hogy lássa a leány, milyen könnyű dolga lenne. — a leánynak más dolga nincs, takarítja a három szobát, rendben tartja a konyhát, mos, lát, vizet hord és ezt olyan hamar el tudja végezni, hogy délután már semmi dolga, kézimunkálhat...*

— *Emeleti a lakás?* — veti közbe a „platen” mellett pipázgató székely atyafi, az édes-apa, aki eddig egyetlen szót sem szólt.

— *Emeleten lakunk. Tán baj.*

— *Baj biz! Fát hordani, vizet emelni, nagy strapa. Eszi a lábbelit is,* — kap a szón az édesanyja. — *Aztán mennyit ígérne az úr?*

— *A legtöbb, amit megadhatok, háromszázötven lei. Tavalyi huszonegy éves leányomnak is annyi volt a bére. En nem az az ember vagyok, mint azok, akik megígérik a nagy bért, aztán nem adják meg. Nekem, nem ér többet egy cselédnek a munkája ennél az összegnél.*

— *Igy nem engedem el leányomat, majd szerez neki Braşovban, vagy Bucureşti-ben helyet az unokatestvére, aki mindenhol ismerős...*

Igy megy ez házról-házra. Voltunk már vagy húsz helyen. Seholszem találtunk megfelelőt. Legtöbben már elutaztak korábban elszegődtek. Már Tomesti határában vagyunk. Elbúcsúzom Szász kántortanító barátomtól, mivel végigjártuk Cârța és Ineu községeket.

Az után keményseprőt látok — kerékpáron! Ilyet sem láttam még életemben. Amint fáradtan bandukolok Tomesti főutcáján Bálint Vilmos plébános úr lakása felé, arra gondolok, no, itt már szerencsém lesz. A plébános úr

Legyen úgy is, hogy az urak kérijenek tőlünk

Újabb és újabb házalás. Egyik helyen bubifrizurás, finomkodó, jóarcú, bölbi ruhába öltözött, félcipős leánnyal tárgyalunk. Tizenkilenc éves. Gyűrűk az ujján.

— *En elszegődném, ha kell azonnal is. De feltételeim vannak. Mert én miniszternél szolgáltam Bucureşti-ben.*

— *Es mik azok a feltételek?* — érdeklődtem most már pusztán csak tanulmányképpen, hisz semmi jól nem néztek ki a kisasszonyoskodó leányból.

— *Nagy mosást nem végzek egyedül. A vasalást igen. Gyermek ne legyen. A lakás ne legyen emeleten, mert sok járásban fülledok. Kút van-e az udvaron? Vagy vízvezeték? Hány szobát kell takarítani? A „jegyesem”-nek meg kell engedni, hogy hozzám járjon. A nagysága ne legyen szakant! Béremből levonást eszközölni nem lehet... — hadarta betanult szajkó módjára.*

— *Elég már! Az Isten szerelmére hagyja abba. Hisz maga olyan kisasszony, hogy magának van szüksége cselédre! Miért ne kötné ki azt is, hogy köteles az asszonya elengedni hajbodorítani — eselleg együtt menne a nagysá-*

gájával? *Megnyugtatom, hogy maga ingyen sem kellene nekem,* — dühösködtem ennyi sok szemtelenségen, miközben nyitottuk az ajtót.

— *Legyen úgy is, hogy az urak, nagyságok kérijenek minket, legalább egy évben egyszer,* — hallom, amint mondja öreg, töpördött, a leánya beszédébe bele sem szóló édesanyja felé, úgy, hogy mi is halljuk.

Aztán még is ránkmosolygott a „szerencse”. Végre találtunk leányt, akivel meg is egyeztem. Előleget is adtam neki. Aztán vártam a plébánián, ahová rendelttem, hogy együtt menjünk az állomáshoz. Miközben uszonnázunk, szorongó szívvel vártam, hogy jöjjön a leány: nem akartam elhinni, hogy kétnapi lötás-futás után akadt megfelelő cseléd.

Óvatosan, szépszóval ültettem fel vonatra. A kocsiiban ismét sok leány viháncolt, szemébe-kacagtak leányomnak, hogy „csak” „Szeredába” szegődött akkor, mikor ők „Brassó”-ba mennek... Ott nagyobb bért adnak, szabadabb a világ... Leányom feszesen szorongott, de hamar leszálltunk és mint diadalmas sarkutazó vonult haza.

— *Megmondottam a dolgot, most egyelőre nem szegődöm el* — mondja.

Ismét az utcán bolyongok. Ismeretlen nagyságokkal és urakkal találkozom. Egymás szeméből kitaláljuk: *mi járatban vagyunk.* Megfordulunk vagy tizenöt helyen és már Sándominic község közelében vagyunk.

— *Sándominic a cselédek hazája,* — mondja Bálint plébános úr, — *első találkozásunkkor. Erre gondolok; elfelejtkeztem arról, hogy hozzá ígérkeztem ebédre. Megindulok az úton. Boga plébános urat és Székely segédlelkész urat nagy elfoglaltságban találom. Akad azért más jóemberem is. A plébános úr fogatot bocsát rendelkezésemre, mert hétezer lakosú nagyközsége kiterjedt területen fekszik.*

Az egyik vendéglő előtt két nagy társasgépkocsi. Megrakva mind fiatal székely leánnyal. Utánuk jöttek Bucureşti-ből a helyszerek. *Vizszik őket nagy ígéretekkel. Az újév kezdetétől ezernél több leány szegődött el, legtöbbje mind az ókirályságba vagy Braşovba. Itt is csak a farsangolók maradtak otthon. Feltűnik az utcán a sok koraöregarcú fiatalasszony.*

— *Alig van ház a községben,* — mondja Kedves Ferenc birtokos-gazda — *ahonnan nem volna oda szolgálni leány vagy legény.*

Nagy itt a szegénység. Még Oradea, Arad, Cluj, Timişoara városokból is eljönnek ide cselédért. A székely leányokat mindenki szereti. Mit szolgálnak, jó dolguk van. Kitélik az arcuk, gondjuk nincs, gyűjtik a pénzt és amikor már elérték a 20—25 évet, már jelentős készpénzzel rendelkeznek. Így hamar akad férj is. A házassággal aztán megkezdődik a verejtékes, szinte emberfeletti munka. A pénzből birtokot vesznek. Azt munkálni kell. Állatokat venni. Közben egyre-másra születnek a gyermekek. Sehol sincs ennyi gyermek a megyében, mint ebben a községben. Nem rúkkák a tíz-tizenkétgyermekes családok sem. A szegénység pedig nagy. A munkával nem áll arányban a táplálkozás, ezért a fiatalasszonyok nagyon hamar összeesnek és azért látszanak koravéneknél.

Közben pörög a „pergőszekér”, fel- és le-kászálódunk a szekérről a kapott címek után, *de olyan magas béreket kérnek a nagy kereslet miatt, nem lehet megfizetni.*

Kühnelt-Leddihn Erik

Jezsuiták Nyárspolgárok Bolsevikik

Az apokaliptikus orosz titok, az eltűnő küzdő misztikus front grandiózus regénye.

Ara 120 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál.

Aibert István.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítmény helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 500 (félre 400) negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félre 25 P, negyedévre 15 P. Egyetemes ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Suiyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.
 Csak a választásdíjra magánlevelekre válaszolunk.

TARTÓS JAVULÁS MIHALY NAGYVAJDA ÁLLAPOTÁBAN. Bucurestiből jelentik: A királyi udvar marsalli hivatala Mihály nagyvajda állapotaival kapcsolatban a következő jelentést adta ki: Az éjszakát a nagyvajda nyugodtan töltötte, láza 36,5, pulzusa 84. Mihály nagyvajda állapotában olyan tartós javulás állt be, hogy az orvosok elhatározták, hogy naponként csak egyszer adnak ki jelentést.

MANILA FELE KÖZELEDIK A CONTE ROSSO. Vatikánvárosból jelentik: Az olasz oceaánjáró, amelyen *Dougherty*, a pápai legátus a manilai eucharisztikus kongresszusra utazik, a Fülöp-szigetek partjai felé közeledik. A megérkezés pillanatában a kikötőben horgonyzó összes hajók megszólaltatják szirénájukat. A fogadtatási ünnepségek mintegy óra hosszat fognak tartani. A pápai legátus partralepésekor Manila összes templomharangjai megszólalnak, azután pedig ágyukkal üdvözlőlövéseket adnak le. Majd egyszerre halkul el a harangzó és a szirénabugás, hogy a pápai himnusz fenséges akkordjai szálljanak az ég felé. A Fülöp-szigetek főméltóságai a Szeptelen Fogadtatás-templomában, a kongresszus hivatalos székelyházában fogják fogadni a pápai legatust. Itt jegyezzük meg, hogy *Dougherty* kardinális régi ismerős Manilában és a Fülöp-szigeteken. 1903-ban kötött ki először a szigetországra, mint megyéspüspök. Egyházmegyéje magabafoglalta Észak-Luzon legnagyobb részét és a Japán és Luzon közt elterülő Batan-szigeteket. Itt dolgozott négy teljes évig. Nevéhez fűződik a bigani szemínárium és több leányiskola alapítása. 1908-ban Jaro székellyel lett püspök, ahol néhány déli sziget tartozott hatáskörébe. Hét évi működése után a Szentszék Buffaloba (USA) nevezte ki püspöknek. 1918 óta pedig Philadelphia érseke, majd bíboros lett a manilai kongresszus mostani pápai legátusa.

A SAJTÓTÖRVÉNY A TÖRVÉNYHOZÓ TANÁCS ELŐTT. Bucurestiből jelentik: *Dujara igazságügyminiszter* a már régebben elkészített sajtótörvény tervezetét benyújtotta a legjobb törvényhozó tanács elé. A sokat vitatott sajtótörvény tehát rövidesen mégis a parlament elé kerül.

KATOLIKUS NÉPSZÖVETSÉGI KIKÜLDÖTT LÁTOGATTA MEG A KÖZSÉGI TAGOZATOKAT. *Mercurea-Ciuc.* Saját tud. A Katolikus Népszövetség cluj-i központjának titkára több hetet át Ciuc megyében tartózkodott. Végiglátogatta a községi tagozatokat és különösen az egyházi és világi életvitelre vonatkozólag adott értékes utbaigazítást a kántoroknak és tanítóknak. Itt említjük meg, hogy a Katolikus Népszövetség körébe tartozó dalárdák részére dalosverseny tartását vette tervbe a vezetőség. A verseny színhelyének Brasov van kiszemelve.

Árverés a vámhivatalnál. Satu-Mare. Saját tud. A pénzügyminiszter arról értesítette a satumarei vámhivatalt, hogy február hó folyamán elárvereztetni az elkobzott csempészárut, amely a satumarei vámraktárban fekszik. Hozzávetőleges becslés szerint egymillió lei értékű csempészárut vár elárverezésre Satu-Maren.

Zürichi zárlat. Párizs 20.38 egynegyed, London 21.43 fél, Newyork 437.50, Brüsszel 73.72 fél, Milánó 23.02 fél, Amszterdam 239.57 fél, Berlin 175.90, Bécs — schilling 78, Prága 15.26, Varsó 82.60, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Heti terményárak. Satu-Mare. Saját tud. A szerdai terményvásáron kielégítő felhozatal mellett jó üzlet alakult ki. Az árak tartottak voltak. E heti terményárak: búza 440—450, rozs 370—375, tengeri 250—260, zab 285—290, árpa 250—260 lei métermászként.

Elfogadta a város a vásárcsarnok tervét. Satu-Mare. Saját tud. Közöltük, hogy a város modern vásárcsarnok építését vette tervbe. A mérnöki hivatal elkészítette a tervet és a város vezetősége elé terjesztette, amely azt elfogadta. A vásárcsarnok építéséhez hatmillió 732.000 lei szükséges. 66 zárt és 117 nyitott árusítóhely lesz a vásárcsarnokban. Ezeknek az üzleteknek 10—15 évre előre való bérbeadásából akarja a város a vásárcsarnok építéséhez szükséges tőkét összehozni. A vásárcsarnok anyaga beton és tégla lesz, benne vízvezeték, villany, csatornázás és modern hűtőcellák. A bérletre kedvező feltételeket állapított meg a város és reméli, hogy akcióját siker fogja kísérni.

Miért olyan fontos dátum március? Köztudomásu, hogy országszerte március 15-én kezdődnek a közigazgatási választások, de már csak azért is fontos ez a dátum, mert aki március 15-ig kegyenlítő lapunk egyévi, felévi előfizetési díját, sőt még akkor is, ha nincs hátrányban a lap előfizetési díjával, résztvesz a Magyar Lapok nagy ajándékakcióján és értékes meglepetésekben, ajándékokban részesülhet. Kísérje figyelemmel ajándékakcióinkról között részletes közleményünket.

ELUTASITOTTA A TÖRVÉNSZÉK A SZEMÉTTAXA KIVETÉSEK ELLENT FELLEBBEZÉST. Satu-Mare. Saját tud. Több satumarei háztulajdonos fellebbezett a városi szeméttaxa kivetése ellen, mert azt túl magasnak találta. Ugyanazok a városi közfizetési hivatal új szabályrendeletét is megtámadták. A törvényszék elutasította a fellebbezéseket, úgyhogy a kivetés jogerős. A város ezidén mintegy hárommillió lei szeméttaxát vetett ki a lakosságra, ezt most — a kedvező törvényszéki ítélet birtokában — tűzze-vassal behajítja.

Százéves újdonsült menyecske, százhat éves ifjú férj. Mahangó, a brit-guyanai *Agri-Cola* fa'u bennszülött lakosa 106 éves korában harmadszor nősült. Az újdonsült menyecske 100 éves. A férj kijelentette, hogy fiatalabbnak érzi magát, mint egy ötvenéves „ifjú”, mert a szerelem fiatalít. A „fiatal” férj mindennap tíz kilométert gyalogol. Az a véleménye, hogy minden férfinak meg kell nősnie, mert a hosszú élet titka a házasság.

A villamosított kisipar a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Budapestről jelentik: Az április 30-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron a magyar ipari és kereskedelmi minisztérium egy kisipari csoport felállítását tervezi, amelyben a villamoság felhasználásának népszerűsítése érdekében különböző villamosított szakmai műhelyekben üzemből lesznek láthatók a kisiparban használható villamos gépek. A bemutatott mintaműhelyekben készülő tárgyakat a helyszínen fogják árusítani.

Hatalmas népvándorlás indul Amerika árvizsújtotta vidékeiről

Több mint egymillió embert tett már eddig is hajléktalanná az árvizkatasztrófa. — Félmillió négyzetkilométer területet ürítenek ki

Az Egyesült Államok történetének legnagyobb mesterséges népvándorlása

Newyorkból jelentik: A középnagyati államokban pusztító árvizkatasztrófa egyre szörnyűbb arányokban bontakozik ki.

Pennsylvania, Illinois és Indiana államokban az árviz nyomán mindenütt járványok ütöttek fel a fejüket. Különösen vörheny, spanyolnátha és tüdőgyulladás tizedeli a lakosságot. Ezzel fokozódik az ivóvíz-hiány. Az ár szintje állandóan emelkedik, a házak tetején emberek ezrei várják a segítséget. A katasztrófa mind több és több áldozatot szed. A legutóbbi közzétett kimutatás szerint 345 az áldozatok száma. A hajléktalankok száma meghaladja már az egymilliót. Az anyagi kárt hozzávetőlegesen 400 millió dollárra becsülik.

Ujabbban a Missisipi alsó völgyét is fenyegeti az áradás. A közigazgatási hatóságok kivánságára *Woodring* hadügyminiszter a Missisipi völgyének katonai segédlettel való kiürítését rendelte el Kairótól New-Orléansig, mindkét parton 160 km. szélességben. A fenyegetett vonal hossza kb. 2500 km, tehát az Ohio völgyét is beleszámlálva félmillió négyzetkilométer területet ürítenek ki. A Missisipi két oldalán a kiürítendő sárból olyan nagy néptömegeket szállítanak el, hogy ez lesz az Egye-

PERUJRAFELVÉTELT KÉR STRASSER VÉDŐJE, MERT SZERINTE TEODORESCU GYILKOLTA MEG FARCASEANU ASSZONYT. Bucurestiből jelentik: *Strasser* Károly védője, *Glaser* mindent elkövet védenéce fölmentése érdekében. Az ügyvéd kijelentette, hogy haladéktalanul reptilógépen Bucurestibe, illetve Galatiba utazik, hogy megismerje *Teodorescu* vallomását és segítségére legyen a nyomozó hatóságoknak. Nem engedheti meg — úgymond — hogy a felsőbb bíróság *Strasser* Károly és *Teodorescu* szembeállítás nélkül hozza meg ítéletét. Ha ez mégis megtörténik, bármilyen legyen is a felsőbb bíróság ítélete, a per újrafelvételét fogja kérni, mert *Farcasanu* tulajdonképpen gyilkosa a galati börtönben ül. Nem olyan egyszerű a dolog — mondotta még az ügyvéd — mintahogyan azt a hatóságok hiszik. Igaz, hogy *Teodorescu* *Strasser*rel együtt eszelte ki a bűncselekmény tervét, de magát a gyilkosságát *Teodorescu* hajította végre.

Brasovi fiatalembert tartóztatott le a timisoarai rendőrség. Timisoara. Saját tud. A bünyügyi osztály detektívjei elfogták *Kovács* Agost huszonöt éves brasovi illetőségű fiatalembert, aki Timisoarán számos lakásbetörést követett el. Bőröndszámra találtak nála lopott holmikat. Bűnlajstromát most állítják össze.

Ujából szabályozták Timisoarán a szállodai maximális árakat. Timisoara. Saját tud. A városi időközi bizottság a februárra érvényes maximális árakkal foglalkozott és kimondta, hogy februárra is a jelenlegi árak maradnak érvényben. A fekete kenyér maximális ára továbbra is hét lei marad, a félszínű és fehér kenyér ára azonban nincsen maximálva. A pékek kérték ugyan emelést, azonban a város vezetősége úgy találta, hogy a gabonaárak az elmúlt hónap folyamán legfeljebb öt százalékkal emelkedtek, már pedig csak tíz százalékos árváltozás esetén volnának hajlandók megváltoztatni a maximális árakat. Ugyanez az eset a kávé, szappan és a főzőcsokoládé árával, amelynek emelését a kereskedők kérték. Változatlanok a húsárak is: a marhahús 16, 18 és 20 lei kilónként, a sertéshús 32, 28 és 24, a szalonna 32, a zsír 36 lei. A város mindössze a szállodai szobák árában eszközölt változtatásokat, illetve a szállodákat újból osztályozta. Az eddigi három osztály helyett öt kategóriát állított fel a város. Két szállodát luxus-szállodának minősített, négyet első osztályúnak, három másodosztályúnak, négyet harmadosztályúnak, a többi a negyedik osztályba tartozik. A luxusszállodák szobáinak csak tíz százaléka esik maximális árára. Szállodai szobák: utcára nyíló egyágyas szoba a különböző osztályonként 120, 90, 60, 50, illetve 40 lei, kétágyas 200, 120, 90, 70, illetve 60 lei. Udvari szobák: egyágyas 110, 80, 50, 40, illetve 30 lei, kétágyas 190, 100, 75, 60, illetve 50 lei. Pótágy 70, 60, 40, 35 illetve 20 lei. Fürdőért 45, 40, 35, 30 illetve 25 leit szabad számítani, külön fizetendő a fűtés és a kiszolgálási illeték. Az utóbbi a luxusszállókban és az első osztályúakban 15 lei, a többiben 10 lei.

ÖTMILLIÓ HOMOKZSAKAL ERŐSÍTIK MEG A MISSISIPIT OMLADOZÓ GÁTJAIT. *Newyorkból* jelentik: Szakértő vélemények szerint az amerikai árvizveszedelem még két hétig fog tartani, amíg a víz teljesen lefolyik. A Missisipi felső folyásánál rövidesen összehoznak az eddig sértetlenül maradt gátakat, amelyeknek megerősítésére ötmillió homokzsákot szállítottak. Az ártérületekről elszállítandó emberek számát 2 millióra becsülik. Az amerikai lapok szerint az áldozatok száma most már meghaladja az ötszázat. Érdekes, hogy a fosztogatók különösen a pálinka-raktárakra vetik magukat.

* Epohólyaghurutnál és sárgaságnál, epokó és epohomok esetében az otthoni ivókúra úgy válik igen eredményessé, ha a természetes „Ferenc József” keserűvizet reggel éhgyomorral, kevés forróvízzel keverve isszuk. Az orvosok ajánlják.

Elégették Sadoveanu könyveit. Bucuresti. Saját tud. Neangiul de Jos hunedoaramegyei faluból tanárok, papok és tanítók nyílt levelet küldöttek Sadoveanunak, amelyben közlik a nagy íróval, hogy a templom előtt elégették műveit.

VILMOS CSÁSZÁR 78 EVES. Doornból jelentik: Vilmos volt német császár szerdán ünnepelte 78-ik születésnapját. Ez alkalomból számtalan államból, de különösen Németországból kapott sok üdvözlő táviratot.

Halál a váróteremben. Timisoara. Saját tud. Schäffer Jenő hatvanegy éves gataiai lakos, volt postamester, a timisoarai főpályaudvar másodosztályú várótermében várt a vonatra, hogy hazautazhasson. A váróteremben, ülésben hirtelen összeesett — szívszélhűdés ölte meg. A holttestet Gataiára szállították. — Sarga Gyula timisoarai gyógyszerész sógorát gyászolja az elhunytban.

Róma földalatti vasutat épít. Rómából jelentik: Az olasz fővárosban már hosszabb idő óta tanulmányozzák a földalatti vasút építésének tervét és az első két vonal terveit rövid időn belül bemutatják a Duceanak jóváhagyás végett. Az első vonal észak-déli irányú lesz és a Termini pályaudvart köti össze az istiai pályaudvarral, amely a Szent Pál székesegyház közelében van. A vonal hossza mintegy öt kilométer lesz. A második vonal kelet-nyugati irányban négy kilométeres hosszúságban köti össze a Termini pályaudvart az új Appia-uton épült nagy sportszernyakkal. A nyugati vonal tulajdonképpen bekapcsolódik a nemrégben megépített külterületi vasúthoz, amellyel rövid idő alatt el lehet jutni Frascatihoz és más helyekre. Az új villamos vasutak rendkívüli sebességgel haladnak. Legelőször a déli vonal megépítéséhez fognak hozzá, hogy azon az 1941-iki világháború idejére már meg lehessen indítani a forgalmat.

Muzikális tyúkok halála a reggeli hangverőnyért. Londonból jelentik: Egy sussexmegyei nagy tyúkfarm tulajdonosa a farmon több nagy hangszórót szereltetett fel és minden reggel hangszóróval kedveskedett a tyúkoknak. A zenének a farmtulajdonos állítása szerint olyan kedvező volt a hatása, hogy azóta megkétszereződött a tojás hozam.

Egymillió egy lábért. Timisoara. Saját tud. Mintegy öt évvel ezelőtt Pauncov Kornélia diákleány a villamos jeges lépcsőjéről lecsúszott és a kerekék alá került és féllábát elvesztette. — Pauncov Kornélia pert indított a város ellen és a bíróság havi ötezer leies életjáradékot ítelt meg részére. Eddig rendesen meg is kapta a járadékot, most aztán azt a kérelmet tejesztette a városi vezetőség elé, hogy a havi járulékok helyett egy összegben, végkielégítést adjanak neki. A város vezetősége határozatban kimondta, hogy végkielégítés címén egymillió leit fizet Pauncov Kornéliának.

A bolgár király, mint mozdonyvezető

Tudvalevő, hogy Boris bolgár király nemcsak szenvedélyes mozdonyvezető, de alaposan érti is ezt a nehéz mesterséget. Képünk a bolgár királyt kedvenc szórakozása közben, egy mozdonyon ábrázolja.

Meghalt 15 lei értékű fáért. Tg.-Săucea. Saját tud. Treiscauna megyében az utóbbi napokban erős Nemere-fúvás kezdődött és a megrettent szegényemberek kicsi gyalogszánakkal igyekeztek ágakat erdőlni a közeli hegyekről. Egy ilyen erdőlő csoporttal ment el Lungáról a martanusi erdőbe Betlen Mihály napszámos is, aki a veretlen hófúvásos uton harmadmagával elmaradt és sötét este indultak csak hazafelé. Időközben a Nemere a község felé vezető utat is befújta és a három gyalogszános ember csak nagy küzködéssel tudott haladni. A falutól alig 200 méterre aztán, anélkül, hogy a többiek észrevették volna, Bethlen lemaradt s a fával rakott kicsi szán mellé húzódva, biztosan kezeit akarta felmelegíteni, de a fáradságtól elnyomta az álom s a reggel a keresésére indulók holtra-fagyottan találták. A nagy kinnal, hosszú kilométereken át cipelt gyalogszánon levő fa értéke nem tehető többre, mint 15 lei.

INFLUENZA-JÁRVÁNY DUL AZ ISKOLÁS-GYERMEKEK KÖZÖTT. Bucuresti. Saját tud. Bucurestiben az iskolákban a növekedő 30 százaléka influenzás. A népnevelésiügyi miniszter az egészségügyi tanács jelentése alapján ma fog dönteni, bezárják-e a főváros iskoláit?

Benzinnel öntötte le és felgyújtotta magát egy napszámos Gheorgheni-ben. Saját tud. Barabás József 19 éves munkanélküli gyárimunkás két liter benzint vásárolt és szerdára virradólag a „Foresta” fűrészfűrész telepén magára öntötte a benzint és felgyújtotta magát. Mire szörnyű tettet észrevették, annyira összeégett, hogy kórházba szállítás után borzalmas kínok között meghalt. Tettének oka még ismeretlen. A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy a kiskorú fiút mi készítette szörnyű tetteinek elkövetésére.

MÁR HAMISÍTJÁK AZ ÚJ SZÁZASOKAT. Tg.-Săucea. Saját tud. Treiscauna megyében az elmúlt héten már megjelentek a hamis újszázások, melyeket éppen azért, mert a hamisítók ilyen gyors munkájára senki sem számított, hamisítatlanul elfogadtak az emberek. Hogy a hamisítványokat a melege területén készítsék-e, vagy más vidékről került ide, még nem lehetett megállapítani.

Tolvajok garázdálkodnak a baiamarei római katolikus temetőben. Saját tud. a bányavárosi római katolikus temetőben nyugvó halottak hozzátartozói állandóan panaszkodnak, hogy ismeretlen tettesek rendszeresen fosztogatják a sírokat. Tavasszal, nyáron virágot, így téli időben vaskezeseteket, ércből öntött „Corpusokat” visznek magukkal a temető tolvajok. A rendőrségen tett többszöri panasz nem hozta meg a kívánt eredményt, míg most a véletlen a nyomozók kezébe adta a szálát, mely a tetteshez vezet. A Fischer-féle vasútelvben egy, a római katolikus temetőből lopott keresztet találtak, kitűdött, hogy az ércöntvényeket szekérral szállították el a temetőből. A sírfosztogató személyét egyelőre homály fedi, de remény van arra, hogy rövidesen rendőrkézre kerül.

Revolveres tüzharc kerekedett a hólabdázásból. Amszterdamból jelentik: A rendőrség szerdán meg akarta akadályozni a főiskolai diákokat abban, hogy hólabdával dobálják meg a járókelőket. A diákok ellenállást fejtettek ki, mire a rendőrök gumibotot használtak. A diákok erre nekifáradtak a rendőröknek, úgyhogy azok kénytelenek voltak revolverrel védekezni. A harc során néhány rendőr és több diák megsebesült. Több diákot letartóztattak.

A kopaszág ellen — hagyma? Londoni jelentés szerint Angliában a tudósok most egy régi skót népi orvosságot vizsgálnak, amely állítólag hathatós szer a kopaszág ellen. A skót nép azt tartja, hogy a hajhullást egvedül hagymakurával lehet megszüntetni. Ez a különleges gyógy mód abból áll, hogy a kopasz ember bekeni hagymával a fejét, azután kiáll a napra. Az egész világ kopaszai nagy érdeklődéssel várják a tudósok döntését: vajon orvosilag is beigazolást nyert-e a régi skót néphagyomány? Addig is, míg hivatalosan el nem döntik a kérdést, ne próbálkozzék senki a gyógy móddal, amely tulajdonképpen illatos és mulatságos ahhoz, hogy valóban hínni is lehessen benne. Mert a napra még csak szívesen kiáll az ember, de hagymát nem hagyunk pirítani a fejünkön.

Országos birkozóverseny Baia-Maren. Saját tud. A Phoenix rendezésében január 31-én országos birkozó verseny lesz a városi színházteremben, amelyre az ország legjobb birkozói küldték el nevezésüket. Itt említiük meg azt is, hogy a közel ezer méter magasságban levő Izvorán, ahol felszerelt menedékház áll a sportolók rendelkezésére, elsőrangú terepen üzik a téli sportot, ami messzi vidékekről ide vonzza a sí-sport kedvelőit.

Az állatvédelemtől az embervédelemig

Amikor 1824-ben Angliában megalakították az első állatvédő egyesületet, senki nem gondolt arra, hogy lesz idő, amikor az állatvédelem még az embervédelemnél is fokozottabb mértékben fog érvényesülni. És ez az idő száznál kevesebb év alatt el is érkezett. A világháborúban, mint emlékeztet, az állatok jobban kimélték, mint az emberanyagot és a szörnyűséges „zárótüzek” sohasem pusztítottak lovakat, ökröket, csak az embert, a sorkatonaságot kényszerítették előnyomulásra s az ellenség ágyútüze elől, a zárótűz pedig a hátuk megett robbant, hogy a biztos, halálban pusztuljon el ezer és ezer férfielel. Lehetséges, hogy az állatvédelem azért is érvényesült még a szörnyű világégés alatt is, mert egyszerűen kellek az élelmezésre, másrészt pedig az emberi szervezet sokkal több kinlódást, nélkülözést, éhséget, fagyot, forróságot bírt el, mint a legedzettebb harcméneke vagy öszvérek.

Nem lehetetlen, hogy ezért motorizáltak csaknem teljesen a hadicélokot szolgáló eszközöket s már az ágyúkat is tankszerű motorok vontatják, az érzékenyebb lövész helyett s egy kis „jóakarattal” még ezt is állatvédelemnek lehet minősíteni.

Kétségtelen, hogy az állatvédelem a legsebbe emberi gesztusok egyike. Alig van ember, akinek ne volna kedves kutyája, macskája, lova, amelyet családtagként szeret és (főleg a kutya) ezt a szeretetet kellő mértékben meg is érdemli. De az állatbarátságnak is meg van a maga mértéke, még akkor is, ha azokra a „hős” lovakra vagy kutyákra gondolunk, amelyek a legszörnyűbb háborús időben is kitartottak gazdáik mellett, nem egyszer megmentve azok életét.

A túlságba vitt állatkultusz és az állatkinzás között azonban igen nagy mélységek tántoganak. Borzalommal tölthet el minden jóérzésű embert, ha agyonterhelt szekeret lesoványodott, öreg, girhes lovakkal vonszoltatnak és a kocsis kegyetlenül ütlegeli az agyonkínzott párat.

Egyesek a tudományos kísérleti célokra szolgáló állatok élveboncolása ellen is elszörnyedve tiltakoznak, pedig ez az egyetemes emberi élet érdekében történik, aminek jó következményei már sok-sok esetben igazolták is az orvosi tudományt.

A komolyan vett állatvédelem nem is a tudományos kísérletek ellen harcol, hanem a mindennapi életben előforduló, felesleges és durva állatkinzás ellen. Elérték, hogy az állatok kínzását minden kultúrállamban törvény tiltja. Nálunk, Romániában is, ahol Bucurestiben jóváhagyott alapszabályokkal régóta működik az állatvédők egyesülete, amelynek mintájára most városunkban is megalakítják az állatvédő egyesületet.

A szép és nemes cél minden erkölcsös támogatást megérdemel. De addig, míg csak egy koldus, egy nélkülöző, egy munkanélküli didereg, éhezik és gyötörődik elhagyatva, beteg, egyetlen banit sem szabad az állatvédelemre adni. Ha az állatvédelem elvezetett a fokozottabb embervédelemhez és a gyermekek, aggok, betegek, rokkantak serege nem kér többet társadalmi segítyt — akkor szó lehet a lovak, kutyák s más hasznos és kedves állatbarátaink fokozottabb megvédéséről is.

De addig nem!

(H. Ú.)

FIATAL ANYÁK RÉSZÉRE

PONTOS ÉS TANULSÁGOS
KÖNYVUDONSÁGI

A fiatal anya

Orvosi tanács fiatal asszonyoknak.

Írta: dr. FÖLDES LAJOS főorvos.

Nékülözhetetlen tanácsok minden fiatal anya számára. A tartalmából: Az anyáról — Általános ismeretek — Tudnivalók a terhesség körül — Belső vizsgálat — Szülésznők — A szülés — Tudnivalók a szülés alatt és után — A gyermekágy — A méhen kívüli terhességről — A magtalanság — Az újszülött és a csecsemő — A szoptatás — A tej minősége — Mennyit szabad szoptatni? A hett súlygyarapodás — Az anya tejbőségének fokozása, stb., stb., stb.

Ára 95 lei és portó.

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

KÖZGAZDASÁG

A közgazdasági válságban az enyhülés kezdőjelei mutatkoznak

A világhelyzet mai állása és kilátásai egy tárgyilagos szakember szemlélete szerint. — Amerikából kedvező hullám indult, de Közép-Európánál megállott. A háborús ipar lázas felfokozása miatt csak látszólagos a munkanélküliség csökkenése. — A mezőgazdasági termelésben természetes javulás is érezhető

Főként a hivatalos nyilatkozatok és jelentések, nem ritkán azonban a közvetlenül, vagy közvetve érdekelt magánszemélyek megállapításai is

a közgazdasági viszonyok általános javulásáról számolnak be.

Ugy tűntetik fel a helyzetet, a gazdasági erőforrások fagya lassanként felenged s több örvendétes jeltől a megújulás közeles elkövetkezésére ma már bizvást lehet számítani. Az óvatos töke, mely évek hosszú során át szinte közömbösen nézte a világ gazdasági kultúrájának lerongyolódását, a nemzeti és magánvagyonok pusztulását, a munka értékének alányatlását és a köznyomor végzetesen gyors ütemű fokozódását, — végre kezd kimerészkedni a kapu elé: a piacra, hogy bekapcsolódjék ismét a termelésbe. Noha eddig még hiányzik is a minden vonalra kiterjedő erősebb lendület — mondják a gazdasági hajnalhasadás hírnökei —, a kezdet mindenestre biztató s máris mutatkoznak elvitázhatatlanul kedvező jelenségek.

Misem természetesebb, minthogy a múltak keserves megpróbáltatásain borús világszemléletűvé vált közönség fentartással, sőt kételkedéssel fogadja ezeket a nyilatkozatokat, illetve megállapításokat. Az emberek a saját szemüknek, a saját közvetlen tapasztalataiknak sem hisznek.

Különösképpen áll ez a fogyasztó tömegekre, akik oly végtelennek tetsző időszakokon át küzdöttek keserves elszántsággal — olykor roskadozva — a gazdasági válság szörnyű terhei alatt. Világjelenséggé vált a fogyasztás agyonterheltsége, melyet csak súlyosbított a munkaalkalmak — tehát a kereseti lehetőségek — katasztrófális megrikkulása.

Az ekként adódott viszonyok között a földkeresség minden polgáriusult népeinek éber szemű érdeklődése közgazdasági irányba terelődött. Társadalmi csoportok, — sőt az egyes személyek is —, amelyeknek, illetve akiknek a gazdasági világháború kitöréséig a közgazdaság nagy kérdései fejfájást, nyugtalanságot alig okoztak, ma már leginkább azon töprengenek: *mit hoz a holnap?* Van-e kilátás a helyzet megjavulására? A kenyérfronton kieroszakolja-e végre a döntő győzelmet az emberi akarat és az elszigetelt érdekek fölé kerekedő társadalmi szolidaritás?

Népkisebbségi sorsunkat osztó előkelő köz-

Sebők Imre dr

Öt világrészen keresztül

utirajz

Erdősi Károly előszavával.

Ara 140 lei és portó.

Öt világrész esodái, káprázatos szépségei, lüktető élete domborodik az olvasó elé ebben a könyvben. Az ifjuság számára írta Sebők Imre, a nyitott szemű, tudni vágyó ifjuság számára, amely mesteri vezető segítségével ismeri meg a világot ezen a könyvön keresztül. — Felhívják az értékes szórakoztató olvasmány. Erdősi helyszíni fényképfelvételek gazdagon illusztrálják a kötetet, amely a Szent István társulat kiadásában már a harmadik kiadást érte meg.

Kapható: Könyvosztályunkban

gazdasági személyiség, akit a folyamatos jelen gazdasági tünetekre és a közeljövő várható fejleményeire vonatkozóan megkérdeztünk. Vezetője országreszünk egyik legnagyobb vállalatának, amely tevékenységi körét nemcsak az egész országra, hanem a közeli és távoli külföld piacaira is hatalmas arányokban terjeszti ki. A közgazdasági érdekképviselet munkájában évtizedeken át — egész a legutóbbi időkig — irányítóan vett részt. Ma már csupán vállalatának ügyeivel foglalkozik s munkatársunk előtt határozott formában tiltakozik nevének nyilvánosságra hozatala ellen.

Mindvégig érdekes nyilatkozatát akként kezdi, hogy azzal mély értelmű indokolást ad a névtelenségben maradásnak is. Ime:

— Nem szívesen szereplek a nyilvánosság előtt, mivel a vitatkozás sem kenyerem. Már pedig úgy áll a helyzet, hogy manapság kevesen tudnak az ellenvéleményt is tűrő, tisztultabb magaslataira felemelkedni.

Zavaros viszonyaink között minden világszemlélet, minden állam, minden faj, minden politikai vagy érdekcsoport, minden társadalmi osztály, illetve termelési ág, sőt minden egyes magán-személy más-más gazdaságpolitikai hűváltást követ.

A gazdasági életfelfogásnak nincsen tengelye. A „vonalvezetés”-nek nincsen olyan értelemben vett egysége, amely a kiindulások azonosságát legalább az alapelvekben biztosítaná.

Csökkent-e valóban a munkanélküliség?

A gazdasági helyzet javulásának legbiztosabb jele a munkanélküliség csökkenése. Es örömmel állapíthatja meg mindenki, hogy e tekintetben — világviszonylatot tartva szemünk előtt — kedvező fordulat következett be.

E jelenségből sem szabad azonban vérmes következtetéseket levonni, mert ne feledjük: a munkaalkalmak szaporodását világszerte inkább a hatalom, mint a tényleges fogyasztási érdekek szolgálata okozta.

Gondolok e részben a döbbenetes arányú fegyverkezésekre, melyek monstrumüzemekben óriási embertömegeket foglalkoztatnak. anélkül, hogy e termelvények ijesztő özönének legkisebb köze is volna a legnagyobb számú ember legnagyobb boldogságá"-hoz. Ellenkezőleg!

Még a nagyszabású útépítések — a híres autós-trádkák létesítései is — inkább hadászati, mint közforgalmi célok miatt váltak ország-világszerte általánosakká.

E nem éppen biztató megállapításokhoz nem szükséges kommentár. De a hadi vonatkozásoktól eltekintve a munkaalkalmak szaporodásának javára s csupán annyit jegyzek meg, hogy

ez távolról sem természetes fejlődési folyamat.

A Dunamedencében a fegyverkezés — Csehszlovákiától eltekintve — kevésbé lázas ütemű lévén, a munkanélküliség ezen a területen még mindig a legkomolyabb problémák közé tartozik.

Viszont kétségtelen, hogy az építkezési kedv felélése sok új kereseti lehetőséget nyújt, nálunk éppúgy, mint világvizonylatban.

A közterhek

Világgazdasági jelenség a közterherviselés rendezetlensége is. A háború, a most folyamatban levő versenyfegyverkezések és új beruházások — mint fájdalmasan ismeretes — elkép-

taná. Az ellenvélemények pergőtüze ennél fogva elkerülhetetlen: én pedig nem akarok *meddő vita* központjában állani. Amit tehát mondok — ezt hangsúlyozom — a legszigorúbban értelmezett magánvélemény.

Az általános helyzet

Mindenekelőtt sietek megállapítani, hogy a világgazdaság helyzetében a javulás kétségbevonhatatlan jelei mutatkoznak. Sajnos, egyelőre földrészek, államok, termelési ágak és szakmák szerint is csak szórványosan.

Egyelőre azonban csupán a túlfűtött derülletés hangzathatja, hogy a válságot átvészeltük s gyorsvonati sebességgel, dübörögve közeledik a konjunktúra új korszaka.

Annyi bizonyos, hogy az Egyesült Államokat kisegítette szorongatott helyzetéből Roosevelt elnök zseniális felépítési közgazdasági és pénzügyi politikája. Anglia és dominiuai ma már — a jelentések és lapaszlatok szerint — a békeidőkre emlékeztető, majdnem teljesen normális gazdasági viszonyok között élnek. Olaszország irányított gazdasági tevékenysége pedig a „fascio” által kijelölt nyillegyes pályán zavartalanul halad a gyors fejlődés felé. A német birodalom jól átgondolt közmunkapolitikájával operál sikeresen. Az európai nagyhatalmak közül — a Szovjetről és Spanyolországról ezúttal nem beszélve — egyedül Franciaországban mutatkoznak komolyabb bajok. Ezek azonban politikai természetűek lévén, valamely kedvező hatalmi átesoportosulás vagy változás esetén önmaguktól, külső erő beavatkozása nélkül megszűnnek.

Mindezt tekintetbe véve bizvást megkockáztathatom azt az állítást, hogy a gazdasági válság Közép-Európára — közelebbről a Dunamedencére — lokalizálódott s ezen a ponton teljesül ki közgazdasági tragédiája.

Ezzel nem azt mondom, hogy a most említett területen egyetlen lépéssel sem haladtunk előre a kibontakozás útján, — csupán azt a tényt kívánom leszögezni, hogy a haladás üteme — a tökeszegénység és sokféle egyéb természetű gátlások miatt — itt jóval lassabb és kevésbé átfogó.

pesztően súlyos adókat, illetékeket és járulékokat zúdítottak a lakosságra.

Számításom szerint nemzetközi állagban minden kereső egyén keresményének egyhatodrészt kénytelen köztartozás gyanánt elfizetni.

A legnagyobb baj pedig az, hogy egyrészt az adók és illetékek nem a tiszta jövedelmet, hanem többnyire a nyersbevételt terhelik, másrészt pedig fogyasztási forgalmi s b. adó alá esnek a legnélkülözhetetlenebb szükségleti cikkek is. Viszont igazi progresszióról beszélni alig lehet. A forgalmi adók miatt az a fonák helyzet alakult ki hogy

az állami érdekből is fölöttébb kívánatosnak ítélt fejlesztését a termelésnek, bel- és külföldi áruforgalmazásnak, valamint a közfogyasztásnak, tekintélyes súlyú külön adók akadályozzák,

— hogy az alig legyűrhető technikai devizapolitikai nehézségekről, úgyszintén a gyakran felmerülő illegitim költségekről ne is beszéljünk.

A közterhek súlya alatt leginkább szintén

Hitszónokok, hitoktatók számára időszerű életből vett elbeszélések gyűjteménye:

Oberhammer:

Példák az életből

cimű könyve.

Ara 205 lei és 15 lei portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Közép-Európa lakossága roskadozik, mivel a kereseti lehetőségek az átlagon alul állanak. Ezzel szemben a hatóságok a közadók behajtása körül a legnagyobb szigorral, sőt nem rit-

kán az adóalany egzisztenciáját aláásó kiméletlenséggel járnak el.

Az egyes termelési ágakra vonatkozó észrevételeim a következők:

Mezőgazdaság. Gyümölcs- és bortermelés. Állattenyésztés. Az értékesítés lehetőségei

Kenyérmagvakban a világhelyzet és a piaci versenyviszonyok tűrhetők. Am az is igaz, miképp ezt a viszonylag kedvező szituációt Európa gabonatermelő államai csakis annak köszönhetik, hogy a tengeren túl az elmúlt évben rossz volt a terméseredmény. Különben a kenyérmagtermelési félélmertes amerikai gőzhengere most is maga alá gyűrhetné volna az európai piacokat. És ez természetes is, ha fontolóra vesszük, hogy — különösen Dél-Amerika — külterjes termeléssel éri el azt a minőségi eredményt, amely földrésztünkön az igen költséges belterjességet követeli meg. Ezenkívül félélmertes arányú, olcsó kínálattal morzsolhatja le a világpiacon az árakat s ez ellen semmi komoly védelmet nem nyújt a Nemzetközi Gabonabizottság tehetetlen „söhivatala”.

A Dunamedence terméskilátásai a folyó évre egyelőre eléggé kedvezők. A szántás-velés munkálatainak annyiban kedvezett az időjárás, amennyiben az állandó fagy későn következett el. Viszont sok helyt hiányzott a hótakaró s ennek következtében nagyobb kiterjedésű gabonavidékek panaszkodnak fagykár miatt. Az állati és növényi kártevők pusztításai viszont eddig nem jelentékenyek. Az értékesítés keretei, módjai és lehetőségei nagyban-egészben a régiék.

Mindenesetre örvendetes tény, hogy az ipari államok kezdik állítani az „önellátásos” politika csodjét s több teret engednek az agrárállamok bevétel-tevékenysége számára.

A gyümölcstermelésben megítélésem szerint Közép-Európa két állama — Románia és Magyarország — magához ragadta az uralgó szerepet. De a fajták kitermelése, valamint az értékesítés ezernyi „fogása” sok kívánni valót hagy maga mögött.

Nálunk az évről-évre rendszeresen jelentkező vagyonhiány, valamint a hivatalos eljárások lompos késedelmei is nehezítik az értékesítést.

A szőlő- és bortermelés nem okozott meglepetést és nem szolgált különösebben értékes tanulságokkal. Jelentékenyebb eltulodások a világpiacon árak tekintetében nem mutatkoznak, — noha Franciaországban kedvezőtlen volt a szüreti eredmény, a spanyol borvidék pedig jórészt kikapcsolódott a versenyből. A fajazonosságra irányuló törekvés Közép-Európa keletén még mindig nem eléggé átgondolt és határozott, bár az új román bortörvény e tekintetben sok célszerű rendelkezést tartalmaz.

Az állattenyésztés körében igen figyelemre méltó jelenség, hogy az „önellátás” meghazudított elve ezen a téren tartja leginkább magát.

Az ipari államok roppant erőfeszítéseket tesznek, de mégsem képesek a mezőgazdasági államokat piacaikról kiszorítani. Az élőállat, hús, baromfi és állati termékek bevitele elé ugyan igyekeznek gátakat emelni, de a tényleges szükséglet parancsára rendre ledönti azokat s a nemzetközi forgalom még mindig eléggé élénknek mondható. A fajjavítás tekintetében is történnek egynemű intézkedések, de itt még sok a tennivaló. Mindez természetesen az irányított gazdálkodás feladata.

Nem érdektelen megjegyezni azt is, hogy

Romániában a szarvasmarha- és lóárak a téli szezon szokványos árszínvonalához képest magasak, holott a takarmány kevés és drága.

A kereslet is élénk, amit egyébbel nem igen magyarázhatunk, minthogy bizonyos érdekeltiségek nagyobb készletek halmazására törekednek. Van olyan vélemény, mely szerint a fokozott vételező háttérben hadi célok szolgálata húzódnak meg. En ezt kissé fantasz-

tikus beállításnak tartom, noha az sem tagadható, hogy az abesszin háború idején — a bojkott ellenére — kerülő utakon nem ritkán jutott hadi szempontból értékesíthető román áru Olaszország birtokába, — az úgynevezett „szárazföldi bloká”-ok gyakorlati értéke fölöttébb bizonytalan lévén.

Iparüzés.

A nehézipar éledő konjunktúrájáról — mint mondva volt — jórészt csak annyiban beszélhetünk, amennyiben a termelés a fegyverkezéssel, meg a közmunkák szükségleteivel kapcsolatos.

Az építkezési kedv felélénkítése viszont ötvénygy iparágnak kölcsönözött máris érzékelhető lendületet.

— Meg kell még említenem, hogy a gyáripár többi ágazataiban azok a szakmák tudnak máris érvényesülni, sőt piacot hódítani, amelyek úgynevezett „könnyű” árukat termelnek.

Tehát azok, amelyek nem terjedelmes méretű, lehetőleg könnyű súlyú és viszonylag értékes árukat dobnak piacra. — olyanokat, amelyek a nagyon is jelentékeny szállítási költségeket elbírják. Romániában örvendetesen szaporodik az ilyen nemű vállalatok száma, enyhítve a munkanélküliségből fakadó nyomort és hozzájárulva a külkereskedelmi mérleg — „szaldó”-jának javításához.

— A kis- és kézműves iparról nem feledkezve meg, — hangsúlyoznom kell, hogy

a kedvezőtlen kereseti viszonyok miatt lefojtott igények leghátrányosabban befolyásolják.

Elég, ha csak arra mutatok rá, hogy a „Wiener Werkstätte” — ez a legtökéletesebb, világhírű értékesítő intézménye a kézműves iparüzésnek — a fogyasztás részvételese követeztében feltornyosult anyagi zavarok miatt kimúlt.

Mindent egybevetve — fejezte be nyilatkozatát informátorunk — valóban rá kell eszmélnünk arra, hogy a közgazdasági válság „görbé”-jének mélypontjáról felfelé halad a világ. Aki azonban úgy véli, hogy elérkeztünk a gazdasági szabadság teljes visszaállításának időpontjához, — az végzetesen téved. A termelést még igen hosszú időn át irányítani kell. Nem bürokratikus, de céltudatos kollektivitással eintézményesítve. Sőt nézetem szerint a fogyasztást is irányítani kellene. Ugy, amint azt Németország teszi, amelynek kormányának még arra is kifantítja polgárait: hogyan kell a burgonyát gazdaságosan lehámozni vagy a konyhahulladékot célszerűen értékesíteni.

Dr. Oláh Béla.

Arcéhicdetések

Adás-vétel

1 lovas szán

Uj melegágyi ablakok, vegyes gyümölcsfák és vadoncok, jutányos áron eladó. Oradea, Str. Leagănuului 12. sz.

Egy jókarban

levő íróasztal, egy nagy kétajtós, fiókos szekrény eladó. Oradea, Str. Alexandri 51, jobbra az első ajtó.

Eladó

magánházak, bérházak, 32, 40, 110 holdas birtokok. Popovics iroda, Oradea, Vlahuta 6.

Eladó

cca egy és félholdas prima gyümölcsös és kertészet, kitűnő karban, kétszobás, fürdőszobás, parkettás urilakással, villamos megállótól 10 percre, vasútállomáshoz két percre. Átadható azonnal. Cim a kiadóban.

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot bármilyen mennyiségben, HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

Hibátlan

keleti perzsa szőnyeg eladó. Hegedüs Ottó, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand No. 1.

Oktatás

Láposy Erzsébet zenetanár

tanít hegedűt, zongorát, zeneelméletet. Str. Simeon Stefan 20. sz. Oradea.

Német- és francia nyelvtanítás

valamint magyar- és német gyorsírás. Megfelelő számú jelentkező esetén külön kereskedelmi szaktanfolyam. könyvvitel, levelezés, gépírás, stb. felőléléssel Stenunek tanárnál Oradea, Str. Andrei Muresan 10. sz.

Lakás

Kiadók

központonban egy, kettő és háromszobás lakások. Dr. Bozsodi, Oradea, Str. Pavel.

Kétszobás

udvari lakás mellék-helyiségekkel kiadó. Oradea, Str. Moldova 38.

Butorozott

parkettes szoba, zongora, fürdőszoba, használatlalt magános urinó vagy tisztviselőnek kiadó. Oradea, Str. Aurél Vlaicu 33.

Különféle

Figyelem!

Preciz óra javítások Tarján szaküzletében, Használt órákat veszek. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 8. szám.

Ha elegáns,

tartós és szép cipőt akar venni, úgy keresse fel az „Apolló” cipőszalont. Oradea, Bulev. Reg. Ferd. 12. Apolló-palota.

Házasság

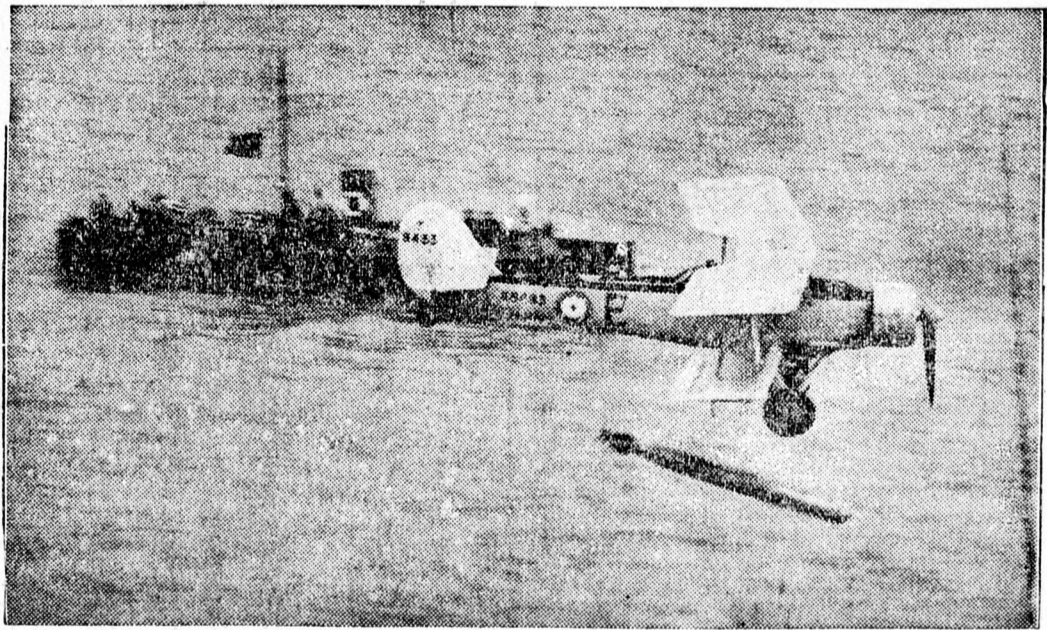
50 év körüli férfi

önálló kereskedéssel bíró, házasság céljából megismerkedne egy fi-nomlelkűtű, hozzáillő vallásos nővel, övegy-asszony is lehet, akinek némi vagyona van s a kereskedésben is segítene férjének. — Fényképes levelet a kiadóhivatal továbbít „Szerény igényű” jelige alatt.

Alkalmazás

Nyugdíjast

keresek gazdahelyettesnek Oradeán, ki lakással, háztartással bír és gyümölcsöshöz, szőlőhöz legalább valamit ért. Ajánlatot kiadóra „Mellékkereset” jelígre kérek.

Légitorpedó gyakorlat

Az angol hadiflotta nagyszabású gyakorlatokat tartott a Földközi tengeren. Képünk a légitörpedővel való gyakorlatozásról készült

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.